ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК



БРОЈ 1181

16.8 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН СТРИП
КАПЕТАН СИНГЛТОН

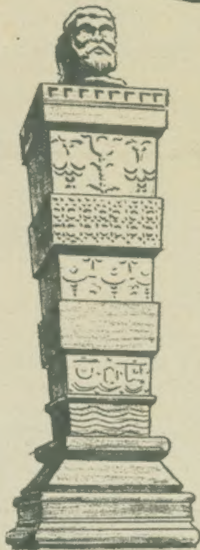
Ripley

Веровали или не!



УЛИЧНИ ПРОДАВЦИ ЧАЈА

НА АНТИЛСКОМ ОСТРВУ БАРБАДОСУ НОСЕ ОГРОМНЕ ЧАЈНИКЕ НА ГЛАВИ.



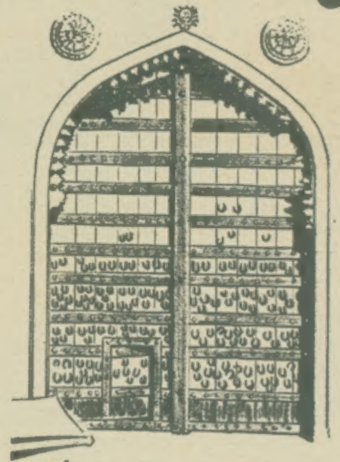
СПОМЕНИК НЕПРИЈАТЕЉУ

У ХАРЛИНГЕНУ У ХОЛАНДИЈИ ПОДИГНУТ ЈЕ 1774. ГОДИНЕ СПОМЕНИК У ЧАСТ ГАСПАРА ДЕ РОБЛЕСА, ШПАНСКОГ ОСВАЈАЧА И ГУВЕРНЕРА ПОКРАЈИНЕ ФРИЗЛАНДА, КОГА СУ ХОЛАНЂАНИ 186 ГОДИНА ПРЕ ТОГА ЗБАЦИЛИ. ДЕ РОБЛЕС ЈЕ ПРИМОРАО ХОЛАНЂАНЕ ДА ПОДИГНУ БРАНЕ КОЈЕ СУ СПАСЛЕ ЗЕМЉУ ОД ПОПЛАВА.



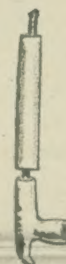
ПАЛ ПАТЕР

(1656–1724) МАЂАРСКИ АСТРОНОМ ТОКОМ 43 ГОДИНЕ СПАВАО ЈЕ ЛЕТИ САМО ПО 2 ЧАСА ДНЕВНО А ЗИМИ ПО 4.



ВРАТА

ЈЕДНЕ ЏАМИЈЕ У ВАТЕХПУРУ, У ИНДИЈИ, ВЕЋ 360 ГОДИНА КРАСЕ ПОТКОВИЦЕ СКИНУТЕ С КОЊА НА КОЈИМА ЈЕ ВЛАДАР АКБАР ИГРАО ПОЛО.



Луле

СУ У ИНДИЈАНСКОМ ПЛЕМЕНУ КРИ БИЛЕ ЈЕДИНО СРЕДСТВО ПЛАЋАЊА.



Пас ТРИКСИ

КОЈИ ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНОГ ПУТОВАЊА ИСПАО ИЗ КОЛА ЏОНА ИТОНА, ИЗ ОКЛАХОМЕ, ВРАТИО СЕ ПОСЛЕ МЕСЕЦ ДАНА ПРЕВАЛИВШИ 1000 КИЛОМЕТАРА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● једна енглеска фирма недавно је произвела електрописач или телефон за глуве. На овом апарату налази се екран и кад власник жели да разговара са другом особом он, уместо да го-



вори, поруку исписује на екрану. Ова порука се одмах преноси на екран телефонског апарата позване особе. У случају да је број заузет на екрану пише тут-тут-тут.

● вучјак Того, Амундзенов пратилац кроз Аљаску и друге снежне пределе, постао је веома популаран у читавој Америци после једног великог подвига. Наиме, кад је у граду Ному, на

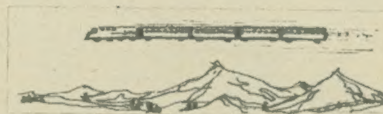


Аљасци, избила епидемија дифтерије, Того је на челу једне запреге вучјака претрчао 670 миља вукући саонице у којима је био серум против дифтерије и тиме спасао животе великог броја деце.

● харфа није само музички инструмент. Тим именом зове се у зоологији једна врста мекушца.



● у Ерлангену у Немачкој врше се опити са супербрзим возом који би клизио по магнетном јастуку. Наиме, овај воз би у стању мировања стајао на точковима, док би га за време вожње изузетно јака магнетна поља издигла увис 10 до 30 сантиметара. Воз ће имати линеарни мотор чија је главна особина да нема покретних делова. Рачуна се да ће овај воз моћи да достигне брзину од 500 километара на час.



● риба пузавац може да пређе по суву више од једног километра.



● бостонски лекари извели су занимљиву серију хипнотичких сеанси са групом од седамдесет људи. После три месеца утврдили су да су под утицајем хипнозе код шесторице потпуно нестали младежи, а код тројице спали на четвртину. На пет пацијената хипноза уопште није деловала.



● најстарији хотел у Европи подигнут је око 900. године у Базелу. Пет стотина година хотел се звао „Рајнска ружа", а других пет стотина „Три краља". Порушен је 1934. године.



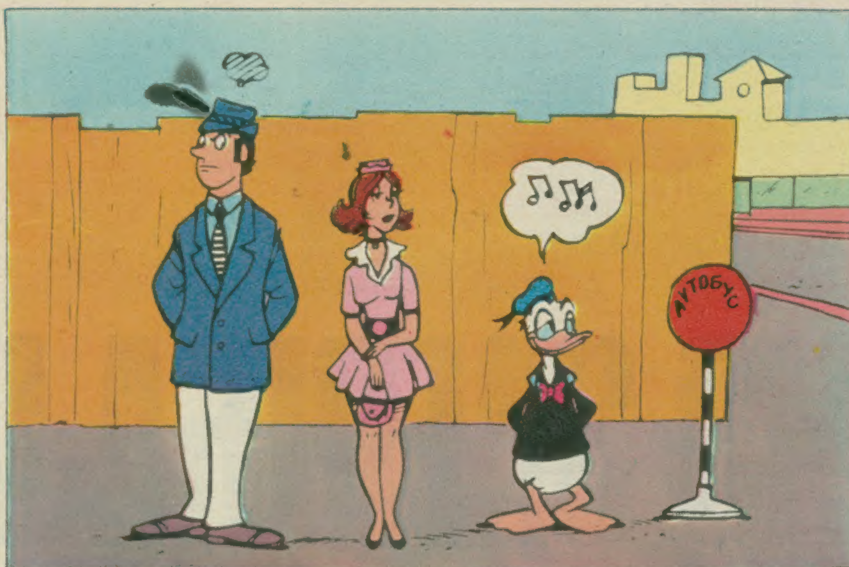
● из неких врста агаве које расту у Америци добија се шећерни сок.

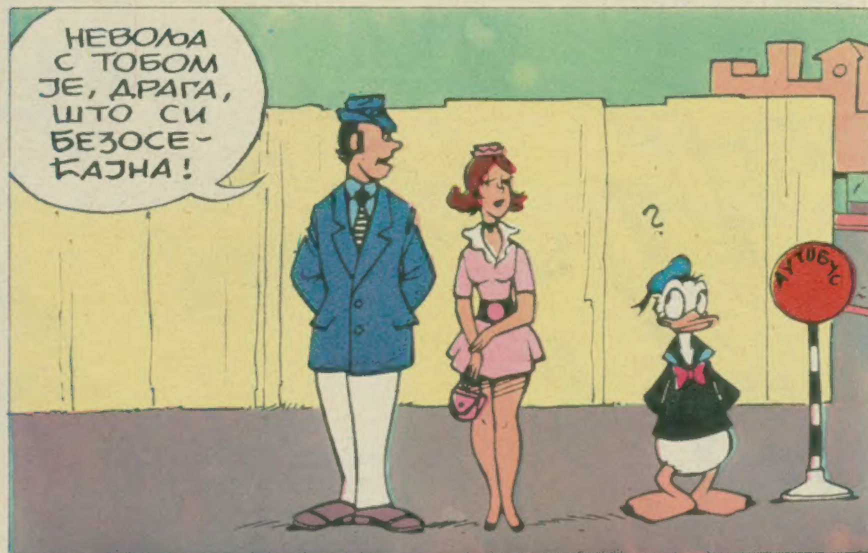


WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

















БЕКСТВО ИЗ ЗАГРЉАЈА СМРТИ

Освануло је мајско јутро. Над дрварском котлином, оли сталом и прошараном цвећем, подигла се високо плаветна небеска капа. Све је одисало тишином и миром. Седамнаестогодишњи Светозар Јањић шеткао је стражарском стазом бацајући повремено поглед ка каменој стени и пећини иза града. Тамо се налазио друг Тито, чланови Врховног штаба и стране војне делегације. А нешто даље, на Трнинића брегу, логоровала је тенковска чета. Светозар се насмешио... Дан раније одлазећи послом у село изнад града, угледао је тенкове склоњене у прикрајак да не буду мета извићачима из ваздуха. Радознало се приближио тенковима: желео је да опипа челични оклоп. Поздравио је борца у комбинезону, застао и, показујући маскирани тенк упитао:

— Сме ли се погледати? — Борац је слегао раменима и ћутао. — Само мало да привирим у тенк... Никад га нисам видео изблиза. — Рамена сапета комбинезоном, опет су слегла. — Ниси нем? Што не говориш? — љутнуо се Јањић.

— Ја Талијано... Питати командира!..

— Ах, тако, буразеру. За што не ћутиш? — нашалио се Јањић, потапшао плавокосана по рамену и окренуо се да потражи командира.

... Сада док је шеткао с пушком о рамену по стражарској стази сећање на сусрет с Италијаном изазвало је смех на лицу. Али, само мало касније младић се уозбиљио.



То су савезници?

Чуло се брујање мотора. У први мах Светозар је помислио да то стижу савезнички авиони. Подигао је главу и почео да броји. У зрацима јутарњег сунца авиони су му се учинили некако необични, друкчији од ескадрила које су неколико дана раније прелетеле преко Дрвара и нестале иза планинских венаца. Сумња се брзо обистинила. Авиони су окренули наниже и — пустили бомбе! Несносни фијук парао је ваздух и заглушивао уши. Светозар је потрчао у заклон и из свег грла викнуо да обавести другове:

— Немци бомбардују! У заклоне!

Смртоносни терет сручио се на земљу. Стубови густог дима синули су високо, а гелери цијукали бушећи зидове кућа. Настала је узбуна и потрка. Полуодевени борци су грабили оружје, искакали напоље, тражили заклон и почињали да гађају авионе. Паљба је постајала све жешћа, котлина загађена барутним димом одјекивала је. Бомбардери су окренули од градића и нестали иза Градине. Борци су се понадали предаху. Јањић је ушао у кућу и од домаћице потражио воде да опере огарављено и земљом истачкано лице. Она је принела лонче и пешкир. Таман се Јањић пљуснуо по лицу, а споља су се чули повици:

— Враћају се!

Просторију је испунило брујање. Јањић је брже-боље обрисао лице, деграбио оружје и истрчао. На небу је више авиона кружило вукући једрилице:

— Шта је ово, бога му љубим? — зачудио се Јањић нетремице посматрајући небо. Подигао је оружје, нанишанио и палио.

Падобранци пуцају

Али, пушчана зрна мало су могла наудити авионима на приличној висини. И с других страна трештала су оружја. Понеко светлеће зрно, попут ноћног свица, остављало је траг и гаснуло у висини. Авиони су дали знак крилима и откачили једрилице. Оне су кружећи пошле наниже.

Из утробе транспортера заврцале су црнкасте тачке. Убрзо су печуркасте беле куполе посведочиле да то искачу падобранци. Уз незнатну задршку они стреловито јуре ка земљи, активирају падобране и млатарају ногама да би се приземљили на жељено мес-

ТРИ ПАДОБРАНЦА ЈЕДВА СУ УСПЕЛА ДА САВЛАДАЈУ СЕДАМНАЕСТОГОДИШЊЕГ СВЕТОЗАРА. ОФИЦИР ЈЕ ОДМАХ ПОЧЕО ДА ГА ИСПИТУЈЕ, АЛИ ЗАРОБЉЕНИК ЈЕ УПОРНО ЋУТАО.



Једног је Немца угризао за мишицу и откинуо му комад одеће, другог ударио главом. Притрчао је официр . . .

то. Јањић је нанишанио у прву белу куполу. Три пуцња нису дала резултата. Момак је гадно опсовао, клекнуо, оружје ослонио на дрвену ограду и преко нишана погледао тело падобранца у сплету конопаца. Први пуцањ отишао је у празно. Од другог метка падобранац се праћакнуо, згрчио и неприродно пресамитио.

— Покој му души! — испратио га је Јањић.

— Нека, нека! — довикну водник Рковић и додаде: — Ожежи друге! Много их има!

Али, ни падобранци нису остали скрштених руку. Из висине су распалили брзометним оружјем. Зрна су ровала земљу иза леђа Рковићевих бораца, распрскавала се о камење и димила.

Није чуо наређење

Нови таласи падобранаца једрили су одозго и претили да преплаве градић заглушен несносном пуцњавом. Многе зграде постале су бусије. Ипак, Светозара је највише бринуло шта се дешава око пећине у којој су друг Тито и његови сарадници. Из тог правца се жестоко пуцало. Кад би могао тамо да се створи! Али, падобранци су се већ размилели по граду који су браниле малобројне партизанске јединице. Започела је борба на живот и смрт.

Јањић је чуо наређење да одступи према зидинама изгореле куће. Готово пузећи, обливен знојем, довукао се до једне удолице. Немци су, међутим, спазили њихову десетину и настојали да им прекрате одступницу. Водник Рковић који је штитио одступницу викнуо је друговима да пожуре. Јањићу је као најмлађем заповедио да се одмах увуче међу поцрнеле зидове и одатле гађа непријатеља. Ускоро су са развалина прозора учестали пуцњи. Али, у заносу борбе Јањић није чуо наређење да се повуче. Немци су прилазили кући вешто, скоро неприметно. Намеравали су да опколе зидине и савладају упорног противника коме нису могли наудити у каменом заклону. Зрна су добовала о камен, изазивала варнице и распрскавала се сасвим. Понеко би прозујало изнад његове главе и ударило о нагорелину супротног зида. Група падобранаца прикрала се кроз вођњак сасвим близу зидина.

Њихов командир са подофицирском ознаком на униформи махнуо им је да скрену према задњем делу изгореле зграде, тамо где су некад стајала врата. Био му је потребан заробљеник од кога ће добити податке о распореду и снагама јединица у граду.

Ништа не знам!

Јањић није слутио шта му се припрема у вођњаку иза зграде. Ко зна зашто, рачунао је да су његови другови тамо и да сачекују непријатеља. Сав се предао нишањењу не би ли задржао оне Немце који су наваљивали из сужене улице.

— Халт! Халт! — наједном су одјекнули повици иза његових леђа.

Окренуо се муњевитом брзином и покушао да се брани, али није успео.

Два снажна падобранца бацила су се на младића. Настало је рвање и котрљање по корову и камењу. Јањић је добијао буботке, облила га је крв. Једног падобранца је угризао за мишицу и откинуо му комад одеће, другог ударио главом. Притрчао је подофицир и принео Јањићевој слепоочници машинку. Младић се у себи спростио са животом. Аутомат обгрљен набреклим шакама, изненада се померио и подофицир процеди:

— Но, партизан, лудо да вати отпор.

Јањићу је постало јасно да Немац прилично влада нашим језиком и да ће сигурно немилосрдно навалити да испитује и прети. Предвиђање се одмах обистинило. Подофицир клекну, грубо стегну Јањићеву леву руку, заврну је уназад и упита:

— Ти знати где буде маршал Тито?

Ћутање. Два противника су се нетремице с мржњом гледала. Падобранцу су поигравали мишићи на вилицама, једва је уздржавао нагомилану љутњу.

— Где јесте маршал Тито? — поновио је повишеним гласом.

— Не знам — одсекао је Јањић пркосно знајући да сад више не може измакнути из загрљаја смрти.

Подофицир се трудио да остане прибран, да лепим поступком нешто постигне. Мало је попустио Јањићеву руку и навалио:

— Ти казати где маршал Тито . . . Ми теби дати живот.

— Не знам. — није попуштао Јањић.

Подофицир се мало придигао, замахнуо и са обе руке ударио заробљеника по глави. Крв је шикнула из носа и уста. У ушима је несносно звонило, а црни колутови титрали му испред очију. Јањић се стровалио на камење и цигле и само очекивао плотун. Подофицир је преместио оружје у леву руку и ногом ударио Јањића у слабине. У том часу дошиштало је неколико митраљеских зрна и зачвокало у зидину.

Туча у рушевини

Немци су се привили уз земљу, опрезну окренули главе и мотрили одакле зрна пристижу.

Подофицир је кроз изцикљали коров допузао и провирио из развалине з-ида. Очима је принео доглед и лагано разгледао брежуљак покривен бујним растињем. Из близине је зештектао митраљез и зрно просвирало високо. Подофицир је устукнуо и нешто наредио војницима. Они су клечећи пришли Јањићу и грубо га повукли. Спотицали се и падали вукући окрвављено тело унакажено црвеним масницама. Јањићу је долазило да се истргне, да прикупи преосталу снагу и потрчи, да живот заврши без стеги. Али, Немци, као да су предосећали шта намерава и чврсто су га стегли. Кад су пришли супротној страни, Јањића су поставили уза зид са челом прислоњеним уз камен и дрекнули на њега. Разумео је да не сме да се мрдне. Ћутке је чинио што му се наређује. Подофицир је, потом издао војницима нека упутства. Јањић је разумео само једну реч, „форверц“, и закључио да падобранци намеравају напред, узбрдицом, вероватно до партизанског пушкомитраљеза који се повремено јављао.

Стабљике су запуцкетале, војници су пузећи кренули . . .

Јањић је неприметно, искрећући очи у леву страну, померио главу. На метар раздаљине спазио је Немца с оружјем на готовс. Значи, ништа од бекства. Пиљио је кроз рупу у зиду и пратио шта се дешава испред, где је све врило од пуцњаве и повремених повика. Почео је да миче прстима руке да би утврдио колико су покретљиви и имају ли снаге. Немац је, изгледа, приметио муњуо га у ребра и наставио да осматра предео узаврео од борбе. У Јањићу се гомилао бес и жеља да насрне, да се освети или часно умре. Ни сам није знао како му је у једном тренутку нахрупила огромна снага. Одбио се нагло од зида и бацио на наоружаног Немца. Овај је покушао да одскочи и употреби оружје, али није стигао. Почела је туча. Стражар је, поуздајући се у снагу својих мишица, испусти оружје и поклопио мршаво тело партизана. Јањић се служио рукама, ногама, ноктима, тражио очи противника и дерао кожу лица. У једном тренутку дограбио је преполовљену циглу и њеном оштрицом погодио падобранца у слепоочницу. Развалином је одјекнуо крик.

Једна опасност мање

Искобељао се испод оне свешћеног тела и дограбио оружје. Погледао је кроз пукотину зида и видео залегли строј Немаца недалеко о вођњаку. Очигледно, нису могли напред.

— Шта да чиним, куда да измичем? — питао се.

Погледао је према варошици. И тамо је пуцало. Свуда је неизвесност.

С презрењем је погледао на онесвешћеног падобранца и притиснуо обарач. У зидинама је потмуло одјекнуо пуцањ.

— Тако, бар једна опасност мање — рече одахнувши.

Било му је јасно да ту више не сме остати. Немци су могли опколити развалину и извршити јуриш. Пошао је из зидина, прескочио ниску ограду и нашао се на путељку који кривуда тек посејаном њивом. У даљини се назирала рушевина фабрике целулозе. Чинило му се да ту најмање пуца и — није се преварио.

После пређених неколико стотина метара срео је групу бораца Пратећег батаљона. Погледали су његово лице унакажено од удараца, али нису имали када да га запиткују како се то догодило. Морали су журити у нови окршај, један од оних жестоких судара који су одлучили да се тога дана, 25. маја 1944. године, разбије немачки десант и омогући повлачење друга Тита и Врховног штаба из Дрвара.

Гојко Марчета

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ — Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО





















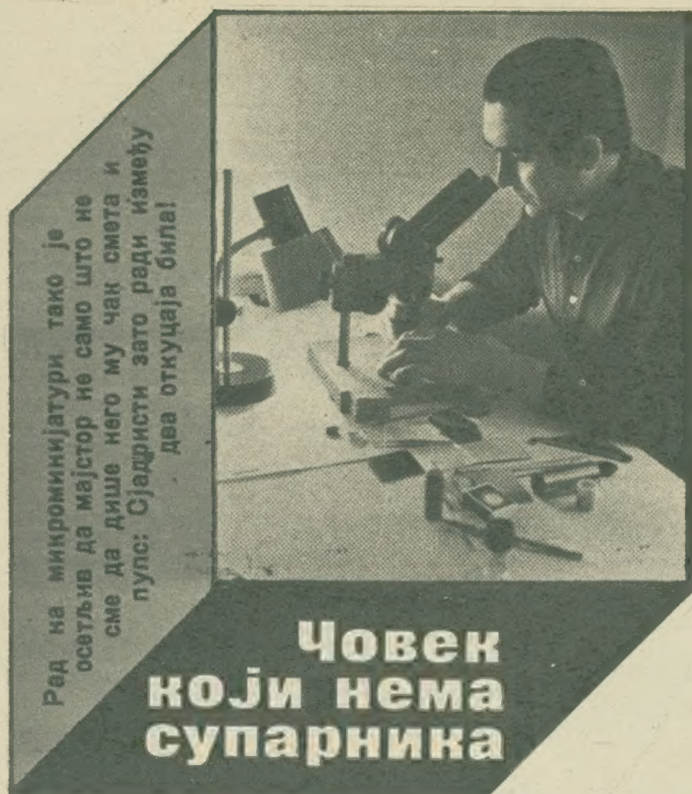




ШДУЋЕГ ПЕТКА: ПРИСЛУШНА СПРАВА!

МИНИЈАТУРНИ ЗАМАК КОЈИ ЈЕ ИНЖЕЊЕР СЈАДРИСТИ НАПРАВИО ЗА ИЗЛОЖБУ У МОНТРЕАЛУ ТОЛИКО ЈЕ МАЛИ ДА 450 ТАКВИХ МОЖЕ ДА СТАНЕ У ЈЕДНО МАКОВО ЗРНО! НЕЗАДОВОЉАН, МАЈСТОР ЈЕ ЗА СЕБЕ НАПРАВИО — ЈОШ МАЊИ!

ДИСАЊЕ НЕ ДОЛАЗИ У ОБЗИР

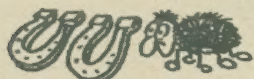


Рад на микроминијатури тако је осетљив да мајстор не само што не сме да дише него му чак смета и пулс: Сјадристи зато ради између два откуцаја била!

Пре четрнаест година група кијевских студената електротехнике добила је уочи Нове године честитку. Отворили су коверат, а у њему — ништа. Тек кад су боље погледали, приметили су влас косе. Тада се неко сетио да то може бити само од Николаја. пожурили су да нађу лупу. И заиста, кад су влас ставили под увеличавајуће стакло, чекало их је изненађење. На њој је, округлим лепим словима писало: „Честитам вам Нову годину пријатељи!“ Међутим, то није било све — на пресеку длаке додао је још једну реченицу: „Мир свету“.

Али, то су само почетнички радови Никлаја Сјадристог.

Данас је он највећи мајстор микроминијатуре у свету.

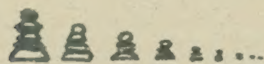


ПОТКОВАО БУВУ

На радном столу вишег научног сарадника, електроинжењера Сјадристог лежао је ситан инсект — обична бува. Поред ње шест тачкица за које се тек под лупом могло установити да су потковице. Мајстор је, наиме, одлучио да потккује буву и после дугог и стрпљивог рада из вечери у вече, успео у томе. Након извесног времена морао је, на жалост, да замени бронзане потковице јер се показао да је тело буве много отпорније према оксидацији од већине метала. И тако је Сјадристи скинуо старе и „обуо“ буви нове златне „ципелице“. Кад су га на светској изложби ЕКСПО-67 у Монтреалу питали шта је у целом том послу за њега било најтеже, Сјадристи је одговорио:

— Па, свакако, ухватити буву!

... Најмања књига на свету била је доскора она направљена у Јапану све док Сјадристи није „издао“ своју књигу која је равно 19 пута мања од јапанске! То је „Кобзар“ познатог украјинског песника Тараса Певченка. Поређења ради, на пресеку једног палидрвца може да стане седам таквих „Кобзара“! Свака књижица има 12 страница, а „дебљина“ слова износи 0,035 мм. Странице су прошивене обојеном паучином јер никакав други материјал није одговарао. Листове Николај преврће зашиљеном длаком!



НЕВИДЉИВИ ПИОН

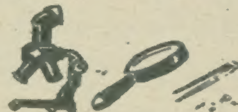
Сваки минијатуриста сматра за обавезу да се огледа у прављењу старих средњовековних замкова, с кулама и покретним мостовима. И Сјардисти је одлучио да да свој допринос. Направио је минијатурни замак који се чак затвара сопственим кључем. У једно маково зрно стало би 450 таквих замкова! Али, пошто је био наручен специјално за изложбу, замак је био доста „велик“ јер иначе не би било могуће видети све његове делове без нарочитог микроскопа. Мајстор је, међутим, за себе направио мали, малецни замчић — пет пута мањи од неурона, нервне ћелије мозга или, једноставније речено, овај замак од злата мањи је од главе чиоде 50.000 пута! Кад се замак постави на пресек човечије власи, остаје још доста „слободног простора“.

Следећи рад инжењера Сјадристог је најмањи предмет који је икад начињен на нашој планети! То је шаховска фигура, пион. Но винару који га је први видео под објективом микроскопа изгледало је да се пешак налази на некаквој огромној површини с малим нагибом. Сјадристи му је објаснио да се пион налази на — врху игле! Да бисте лакше могли да замислите колико је то мало, ево податка: у једном зрнцу мака стало би 3.000.000 таквих шаховских фигура!

Први електромотор који је Сјадристи направио био је, веровали или не, тако мали да су у једно маково зрно могла да стану четири таква! Али, веран самом себи, Николај се није тиме задовољио: направио је нови електромотор који је заузимао једну осмину кубног милиметра. То је био рекорд умањења, нико ништа слично никад није ни покушао да направи.



Али, Сјадристи није био задовољан. Смањио је свој модел за два пута. Нови елетромотор био је 18 пута мањи од маковог зрна и што је најважније радио је, и то без грешке. На изложби у Монтреалу у току три дана, тај мотор су на захтев посетилаца укључили тачно 40.000 пута, касније на изложбама у Кијеву и Харкову — још 500.000 пута. И ниједном се није догодио ни најмањи квар.



НИСАМ ТАЛЕНТОВАН!

На питање како успева у оваквом једном послу, Сјадристи одговара да то „није ништа нарочито“:

— Обично се сматра да само талентовани људи „могу“, а други „не могу“. Не слажем се с тиме. Човек често и не зна за шта је све способан. Гледајући како други нешто ради, унапред себи каже: „Не, ја то ни за живу главу не бих умео“. А умео би. Тајна је пробати, пробати, много пута.

Сјадристи је своју упорност доказао још на једном месту, онда кад се тешко разболео.

Радио је из дана у дан, без одмора и пао у постељу. Пренели су га у болницу. Дијагноза — велики премор. Лекар је младом инжењеру укратко објаснио да мора ојачати своје здравље, исто онако упорно као што га је и нарушавао. И Сјадристи се потрудио на свој начин. Изабрао је подводни риболов као хоби. Резултат: на последњем шампионату СССР заузео је друго место и сребрну медаљу. И за свој успех у овом напорном спорту Сјадристи има једноставно објашњење:

— Радећи за микроскопом ја у ствари као да сам ронио. Навикао сам да задржавам ваздух, пет секунди дишем, а онда четрдесет не, и за то време радим. У подводном риболову је то исто, само што сам под водом...

Мајстор Сјадристи иначе ради само са сва прста: палцем и кажипрстом, а од алата има микроскопско длето, четкице, турпије. Од сложенијих инструмената помаже му једино микроскоп.

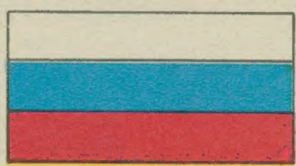
Рад на минијатури је тако фин и осетљив, да му не само дисање него и пулс смета. Због тога Сјадристи ради само у паузи, између два удара била!

Тако је, само захваљујући упорности и вољи, постао „човек који нема супарника“.

В. С.

ВАЗДУХОПЛОВИ

РУСИЈА

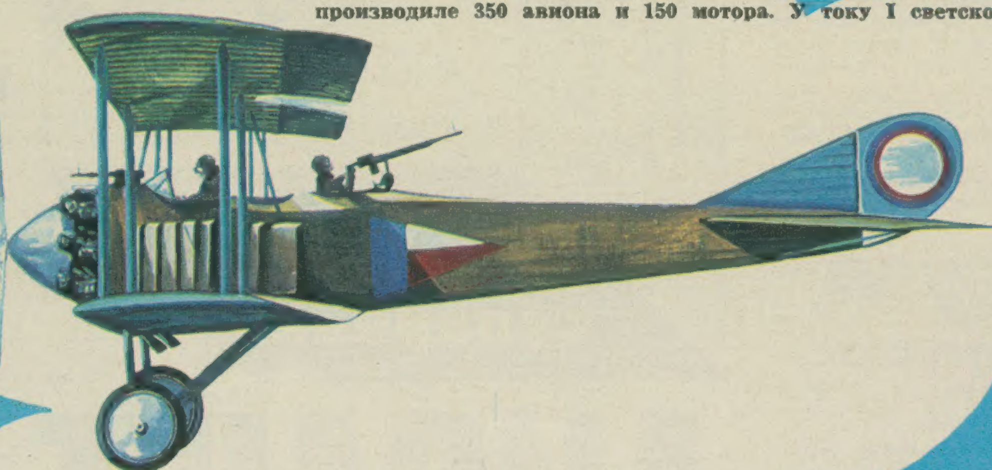


ГРМЕЛИ С

ПРВИ СВЕТСКИ РАТ

Ако су Немци имали Месершмита, Јункерса и друге чувене конструкторе авиона, Совјети су имали још чувеније Јаковљева, Иљушина, Микојана, Лавочкина, Гуревича чији су апарати по многим особинама били бољи од немачких. До 1914. године у Русији је било седам фабрка авиона и две фабрике авионских мотора које су годишње производиле 350 авиона и 150 мотора. У току I светског рата број

ЛЕБЕД 12



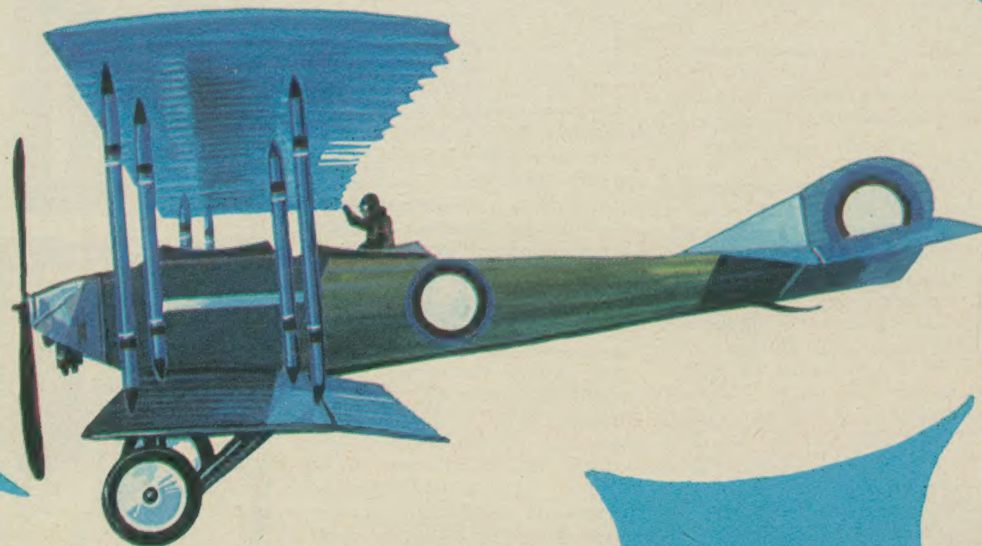
Конструисао га је инжењер Лебедев као двосед за извиђање и бомбардовање. До марта 1919. из фабрике авиона у Петрограду, где је израђиван, изашло је 378 оваквих авиона са точковима, смучкама или пловцима. Коришћен је у I светском рату од 1916. године. По спољњем изгледу био је сличан немачком албатросу. ЛИЧНА КАРТА: двокрилац са мотором од 160 КС, тежина у лету од 780 кг, максимална брзина 135 км на час, долет од 350 км и максимална висина лета од 3000 метара. Наоружање један турелни митраљез и бомбе укупне тежине од 350 кг које носио испод крила.

СИКОРСКИ С 20



Не зна се ко је био познатији: инжењер Сикорски или његов ловац једносед С 20 који је настао од двоседа С 16. Истовремено то је био први руски ловац који је имао синхронизован митраљез. Израђен је у Петрограду 1915. Иако је личио на њепор 17 био је јаче конструкције од њега. Пројектован је у три верзије са мотором од 80, 110 или 200 КС. ЛИЧНА КАРТА: двокрилац са тежином у лету од 520 кг, максимална брзина 190 км на час, долет до 300 км и максимална висина лета од 6800 м. Наоружање: 1 или 2 синхронизована пилотска митраљеза.

АНТРА Д



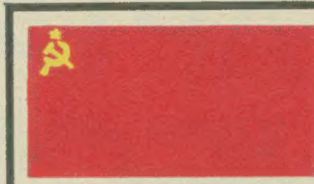
Пре него што је конструисао верзију „Д", инжењер Иванов је 1915. доста времена утрошио око саме анатре. Верзија „Д" почела је да се производи у Одеси почетком 1916. Израђено је 80 таквих авиона да би до краја 1917. године небом летело већ 355 анатра Д. То је био извиђачки авион двосед, сличан албатросу, али далеко мањих димензија. ЛИЧНА КАРТА: двокрилац са мотором од 100 или 130 КС, тежина у лету од 890 кг, максимална брзина 135 км на час, долет до 350 км и максимална висина лета од 4100 м. Наоружање: по један турелни и пилотски митраљез и неколико мањих бомби.



ИЉА МУРОМЕЦ

Инжењер Игор Сикорски се није прославио само ловцем С 20: он је први у свету конструисао четворомоторни бомбардер. Назвао га је „Иља Муромец", по највећем јунаку руских народних песама. Авион је пројектован 1913. године а коришћен је у I светском рату од 1914. Међутим, његова производња у већим серијама почела је тек 1917. када је из фабрике у Петрограду излазило месечно по 30 „Иља". Бомбардер је служио и као извиђач и као транспортер за 16 путника. ЛИЧНА КАРТА: двокрилац са четири мотора од по 220 КС и 8 чланова посаде, тежина у лету од 7000 кг, максимална брзина 130 км на час и долет од 3000 км. Наоружање: 1 топ, 8 митраљеза и бомбе до 2000 кг укупне тежине које је носио испод крила.

СУ НЕБОМ



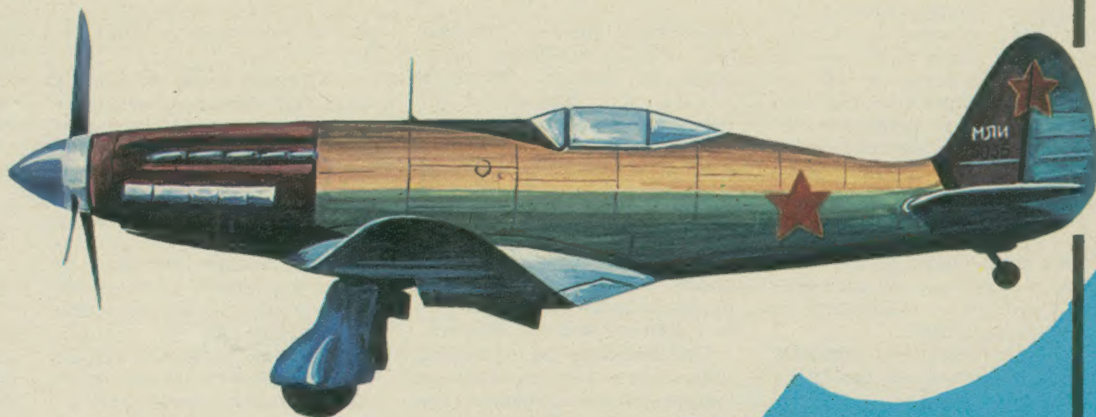
ВАЗДУХОПЛОВИ

СССР

произведених авиона повећао се на 2250, а за време октобарске револуције за још 669 авиона. У то време грађени су и балони, дирижабли и хидроавиони. У II светски рат Совјетски Савез је ушао са 8000 авиона, махом застарелих. Грађење модерних летелица почиње 1940. У току II светског рата у овој земљи је произведено 99.500 авиона, а после рата совјетска авио-индустрија избија у ред водећих у свету.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

МИГ 3



Несумњиво бољи ловац од немачког Ме 109. Немачки пилоти су то знали и нису много волели да се сретну с њим у ваздуху. У II светском рату миг 3 је учествовао од првог дана. Од августа 1940. до краја 1941. године произведено је 3422 таквих авиона. Совјети су га израђивали у две верзије и у великим серијама. Миг значи Микојан и Гуревич, односно у имену носи почетна слова презимена двојице својих славних конструктора који су га пројектовали 1940. године. ЛИЧНА КАРТА: нискокрилац са мотором од 1350 КС, тежина у лету од 3350 кг, максимална брзина 650 км на час, долет до 1230 км и максимална висина лета од 12.200 м. Наоружање: 2 тешка и 2 синхронизована митраљеза.



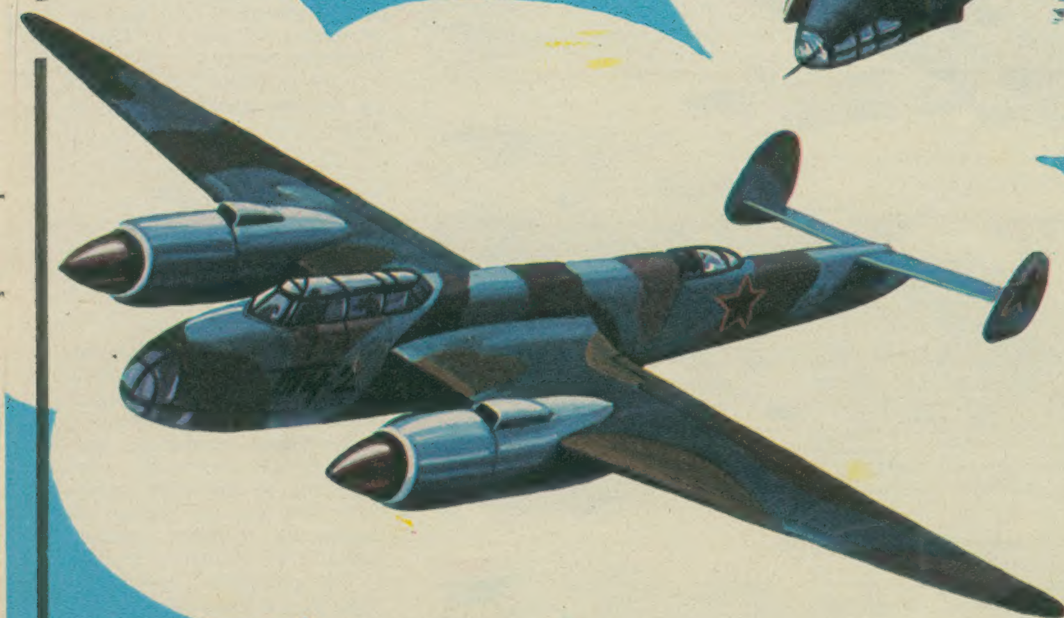
ИЛ 10 ШТОРМОВИК

Штормовик је један од неколико апарата чувеног инжењера Иљушина. Конструисан је 1942. године као јуришни бомбардер за уништавање моторизације и објеката на фронту и у позадини. У ствари овај авион је побољшана верзија Ил 2 који је серијски грађен још 1940. године. Ишао је на борбене задатке без ловачке пратње јер је био оклопљен и добро наоружан. Немцима је свакодневно загорчавао живот па су га назвали „црна смрт". ЛИЧНА КАРТА: нискокрилац са мотором од 1800 КС и два члана посаде, тежина у лету од 6700 кг, максимална брзина 430 км на час и долет до 600 км. Наоружање: 2 топа, 3 митраљеза, 500 кг бомби и 6 ракета.



ПЕТЉАКОВ ПЕ 2

Двомоторни средњи бомбардер Пе 2 Петљакова служио је за обрушавање и у наоружању Совјетског Савеза налазио се од 1940. године. Израђиван је само у великим серијама. Летео је и без ловачке заштите. Био је бољи од немачких авиона Ме 110 и Ју 88. ЛИЧНА КАРТА: средњекрилац са два мотора од по 1210 КС и три члана посаде, тежина у лету од 8800 кг, максимална брзина 452 км на час, долет до 900 км и максимална висина лета од 8800 м. Наоружање: 5 митраљеза, бомбе од 1100 кг тежине које је носио испод крила и неколико мањих бомби.



ТУПОЉЕВ ТУ 2

Двомоторни модерни средњи бомбардер који је конструисао инжењер Тупољев појавио се у II светском рату 1942. године. Међутим, прва верзија овог авиона израђена је 1941. По брзини, носивости и покретљивости био је далеко бољи од немачког јункерса 88. Коришћен је за уништавање већих објеката на фронту и у непријатељској позадини. ЛИЧНА КАРТА: средње-нискокрилац са два мотора од по 1750 КС и четири члана посаде, висина лета од 11.000 м. Наоружање 2 топа, 4 митраљеза и бомбе од 2000 кг.

ТАРТАН ПИЛОТА НЕСТЕРОВА

— Жилу Верну је дозвољено да фантазира али не и једном царском официру!

Пјотр Нестеров је био један од оних ретких људи за које се обично каже да корачају испред времена у коме живе. Пријатељи су га волели мада су га сматрали чудаком.

Највише је волео да буде сам. Ако би се нашао у друштву причао би само о авионима који као да су му били најважнија ствар у животу. Никакво чудо, био је пилот.

Чекаћу

Једног новембарског дана 1913. године у Петербургу је киша лила као из кабла. Секретар у Министарству царске војске врпољио се на својој столици гледајући Нестерова који је стајао пред њим. Није знао како да га се отресе.

— Жао ми је, али данас неће моћи нико да вас прими — покушао је да објасни пилоту. — Одржава се важна седница...

— Разумем! — пресече га Нестеров. — А докле ће трајати?

— Не бих знао да вам кажем.

— Онда ћу да сачекам! — одвратио је пилот и сео на оближњу столицу решен да чека макар и цео дан.

Секретар, мршав, омањи човек, без иједне власи на глави, збуњено је почео да преврће папире на свом столу. Испод ока је посматрао Нестерова. Његов животни пут био му је добро познат, слушао је и о његовим вратоломијама које је авионом често изводио у ваздуху, мада их никада није видео.

Пјотр је већ био официр руске царске војске када се пријавио ваздухопловном одсеку Петербуршке официрске школе с молбом да га приме да учи за летача. Школовање је завршио са одличним успехом и одмах је у чину капетана постављен за командира Треће кијевске ескадриле.

Ништа без борбе

Пјотр је упорно чекао. Време је одмицало али је он и даље седео на свом месту. Упорност се исплатила. Када је најзад дочекао да га највиши официри у Министарству приме одмах је прешао на ствар.

— Овако више не иде! — прелазио је погледом од једног до другог официра. Он је могао себи да дозволи слободу да се овако обраћа високим официрима јер је у то време не само у Русији него и у Европи био познат као храбар и вешт пилот. Сматран је чак за једног од оснивача акробатске авијације.

— Ниједан авион данас у Европи — наставио је — нема никакво наоружање, а сви су израђени од лаког материјала са крилима пресвученим платном. Могу се користити само за извиђање непријатељских положаја на земљи. Мука ме ухвати кад пролетим поред неког аустроугарског авиона, а не могу му ништа! Мој извиђач у авиону има само пушку и пиштољ. Из тог оружја не може да погоди ни медведа акамоли противничког пилота у авиону који лети. Додуше, ни нама нико ништа не може, али то не води ничему...

Нестеров је за тренутак ућутао и почео да вади из ташне уредно сложене цртеже авиона. Раширио их је по столу. Разгледао их је неколико тренутака пре него што је почео да говори. У излагању је био јасан и сажет.

— Дошао сам на идеју како да обарамо непријатељске авионе. Почнимо од митраљеза: ако се учврсти на труп авиона испред извиђача успех ће бити огроман. Може се употребити и тешка оловна кугла на челичном ужету везаном за доњи део трупа авиона која би ударала непријатељски авион кад се нађе испод нашег. Довољно је да га мало оштети и авион ће пасти. Ништа мање нису опасни ни по један дугачак нож причвршћен на крајевима крила, јер увек можемо да сустигнемо непријатељски авион и летећи упоредо с њим да му се приближимо толико да му ножевима запарамо платно на крилима...

Битка над селом

Нестеров је хтео да узме у руке још један цртеж али га је један од присутних официра зауставио. С висине му је рекао да је све то чиста фантазија. Фантазирање је дозвољено Жилу Верну али не и једном царском официру. Ето, чак и највећи енглески војни стручњаци сматрају борбу авиона против авиона правим безумљем — завршио је и Несторову је тада постало јасно да је сваки даљи разговор бесмислен.

Пјотр није био фантаста. Још у тим почетним данима авијације он је већ увео неке новости у руско ваздухопловство: као командир ескадриле усавршио је тактику летења у групи, први је почео да изводи оштар заокрет у водоравном лету и истражује начине за сарадњу са трупама на земљи. Зато је и изашао из Министарства са горчином у души, разочаран и тужан.

Донео је чврсту одлуку да сам испроба неку од својих идеја. Прилика му се указала убрзо по избијању I светског рата. Аустроугарски албатроси све чешће су се појављивали на небу извиђајући руске положаје.

Осмог септембра 1914. године у раним преподневним часовима, изнад руског аеродрома код села Лупино појавио се непријатељски албатрос. Нестеров је то и чекао. Одмах је узлетео настојећи да му пресече одступницу. Била је то прилика да докаже да су ваздушне борбе могуће и без оружја. Успео је: Аустријанац је био одсечен и није могао да се врати. Али, и Пјотров противник је био вешт пилот. Чим би Нестеров почео да понире према њему у намери да га натера да се спусти на руски аеродром, повећао би брзину.

Надмудривање између њих двојице се отегло. Пјотр је знао да мора брзо да предузме нешто друго јер су му резерве бензина биле при крају. Издигао је свој авион изнад Аустријанца и стрмоглавио се према њему и точковима му закачио крило. Међутим, ударац је био јачи него што је Нестеров желео: крило противничког авиона се поломило и његови делови почели да лете на све стране закачивши и крила Пјотровог авиона. Несрећа није могла да се избегне.

Оба авиона су пала на земљу пет километара од села Лупино и оба пилота су погинула Тако је Пјотр Нестеров завршио свој живот не успевши да докаже да његове идеје нису биле лудост.





О њему је остала легенда и — тартан, необичан назив за врсту ваздушне борбе која га је одвела у смрт. Многи совјетски пилоти у II светском рату, када им је нестало муниције или кад би дошло до квара на оружју, примењивали су тартан у сусрету са немачким авионима. Баш као и Нестеров изнад села Лупино.

Ђ. М.

ПОНОС СОВЈЕТА

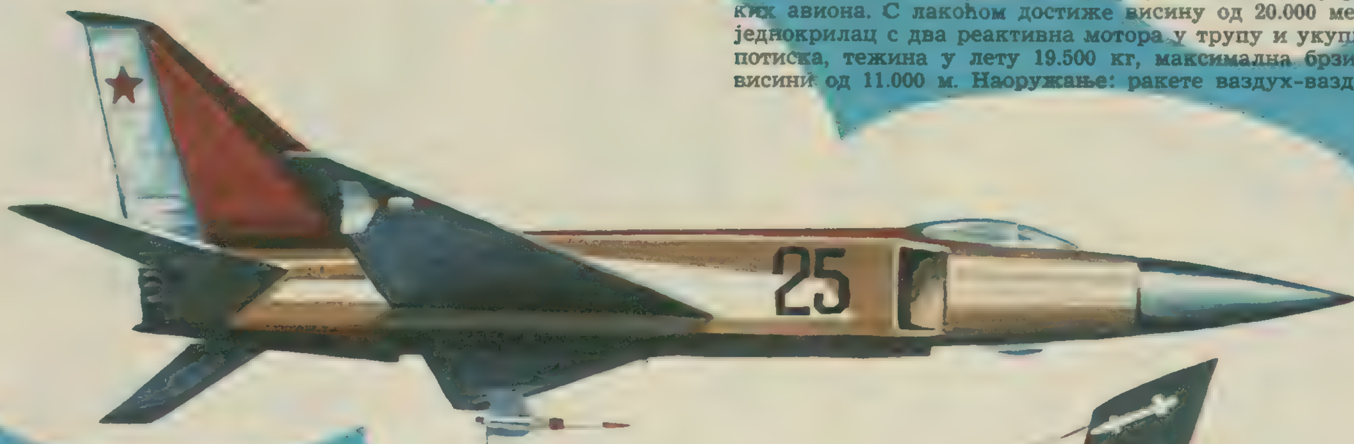


ВАЗДУХОПЛОВИ

СССР

СУХОЈ 15

Настао је као плод дугогодишњих испитивања, а јавно је приказан 1967. године у Домодедову. Сухој 15 је двомоторни ловац, једносед, али се користи и као пресретач. По мишљењу стручњака спада у ред веома брзих ловачких авиона. С лакоћом достиже висину од 20.000 метара. ЛИЧНА КАРТА: једнокрилац с два реактивна мотора у трупу и укупном снагом од 20.000 кг потиска, тежина у лету 19.500 кг, максимална брзина 2.656 км на час на висини од 11.000 м. Наоружање: ракете ваздух-ваздух са самонавођењем.



ЈАК 28

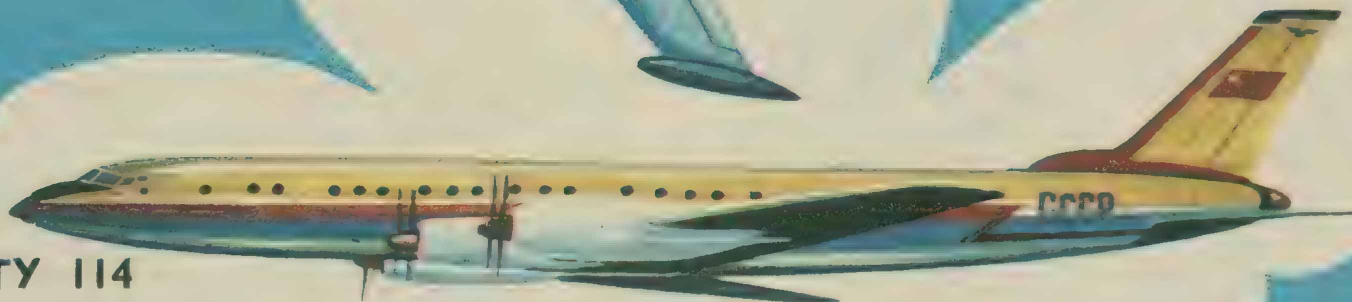


Својим тешким двомоторним реактивним ловцем јак 28, инжењер Јаковљев уврстио се међу најбоље конструкторе авиона на свету. Овај ловац је изразити „ракеташ“ који и дању и ноћу лако проналази плен и погађа га ракетама и са велике раздаљине. Серијска производња јака 28 почела је 1961. године. Авион је опремљен радаром и с лакоћом лети на великим висинама. ЛИЧНА КАРТА: средњекрилац са два реактивна мотора снаге 5.950 кг потиска сваки, или 10400 кг потиска са допунским сагоревањем, тежина у лету 15 875 кг, максимална брзина 1180 км на час, максимална висина лета 18 300 м. Наоружање: даљинске ракете са бојевом главом тешком 36 кг и 2 топа калибра 30 мм.

МЈАСИЧЕВ М 4



У погледу тешких авиона Совјети не заостају за Американцима. По угледу на њихову летећу тврђаву Б 52 инжењер Мјасичев конструисао је правог ваздушног џина — тешки млазни четворомоторни бомбардер М 4. ЛИЧНА КАРТА: једнокрилац са четири млазна мотора од по 8750 кг потиска и 10 чланова посаде, тежина у лету од 160.000 кг, максимална брзина, 1050 км на час, долет до 12.000 км и максимална висина лета од 18.000 м. Наоружање: 10 топова калибра 23 мм и бомбе у укупној тежини од 17.000 кг, али уместо њих може да носи атомску или хидрогенску бомбу.



ТУПОЉЕВ ТУ 114

Грдосија, а не авион! Спада у групу тешких елисо-млазних летелица а користи се углавном за превоз војника и ратног материјала, мада се може видети и у путничком саобраћају. Дело је конструктора инжењера Тупољева. ЛИЧНА КАРТА: једнокрилац са четири мотора од по 12.000 КС са допунским млазом приликом узлетања од 12.000 кг потиска. Посаду сачињава осам чланова. Има тежину у лету од 182.000 кг, максималну брзину 780 км на час и долет од 8500 км. На средње-дугим линијама као транспортер носи 24 тоне терета, а као путнички авион превози двадесет и два путника.

У броју 1186: ЈАПАНСКИ АВИОНИ



ВРАТИТЕ ЛОП... ДОН МАРИО...

Била је то сензација. Финална утакмица Бразил — Шведска у Стокхолму само што је завршена. Резултат 5:2. Победиле су „карноке" и први пут Бразил је постао шампион света. Тада се догодила чувена крађа: нестала је лопта којом су Бразилци неколико минута раније постигли један ефектан, узбудљив погодак.. Ишчезла је право из руку судије Мориса Жига. Присутни су само видели како је неко избио лопту из судијине руке, она се откотрљала према трибинама,



БЕЗ РЕЧИ

за њом се бацио неки крупан човек и нестао у свлачионици.

Први пут откако се одржавају светска првенства у фудбалу, колекција у седишту ФИФЕ, где се све лопте са финалних мечева чувају као музејска вредност, остала је без трофеја. Лопта је нестала без трага. И тек сада, шеснаест година од тада, у јавност је процурила истина. Тајна је откривена, а ево и „главног кривца".

ЦРНИ МАСЕР БЕЗ КОСЕ

То је чувени Марио Америко, масер бразилске репрезентације више од 30 година. Видели сте га на телевизији. Крупан, старији Црнац обријане главе која се пресијава у плаво. На клупи седи одмах поред тренера Марија Загала. Кроз његове снажне руке прошла су сва славна имена Бразила: Диди, Ђалма Сантос, Гаринча, Пеле, голман Гилмар па и сам Загало. Без њега се не може замислити бразилска репрезентација. Он је њена маскота, њена историја.

Али, какве све то везе има с нестанком лопте у Стокхолму?

Има, и те какве. Али, вратимо се на почетак.

Дан уочи одлучујућег меча. Сутра се, у сусрету домаћина турнира, репрезентације Шведске и Бразилаца, решава судбина шампионата. Марио се налазио у соби за масажу. Испод њега, на столу, лежао је један од бразилских фудбалера. Изненада, ушао је шеф бразилске делегације доктор Паоло Машадо де Каравало. (У Бразилу уз многа часна и важана имена додаје се титула „доктора", са акцентом на последњем слогу, али то нема никакве везе ни са научним ни са медицинским звањем). Он се загонетно осмехнуо и изговорио тајанственим гласом:

— Сутра мораш од тебе добити поклон. — Чим је то рекао, удаљио се остављајући старог масера у дубокој недоумици.

„Сењор Паоло Машадо је имућан — размишљао је Марио. — Има све. Шта ја могу њему да поклоним?

Пауло Машадо де Каравало позната је личност у бразилском фудбалу. Не само да се разуме у технику игре него буквално зна



— ... И, који је резултат?



И на последњем светском првенству Марио Америко је поделио безброј аутограма.

све о овом спорту. Поштовали су га и фудбалери и тренери, а Марио Америко дуговао му је посао, и поверење, и малу кућу у Сао Паолу.

После вечере доктор Паоло је најзад објаснио шта хоће.

— Желео бих да ми сутра учиниш једну услугу — рекао је масеру. — Украшћеш лопту с финалне утакмице и дати је мени!

Значи, то је тај поклон!

НЕ ГУРАЈТЕ СУДИЈУ!

Готово целу ноћ Марио Америко није ока склопио.

— Знао сам да је лопта с финалне утакмице шампионата светиња. Судија узима фудбал одмах чим се игра заврши и затим га предаје руководству ФИФЕ као музејску вредност. То је већ постала традиција. Али ако сењор Паоло моли, значи да тај драгоцени сувенир треба да припадне нама, Бразилцима.

Ујутру је Марио упознао са својим планом и економа екипе Шика де Асиза.

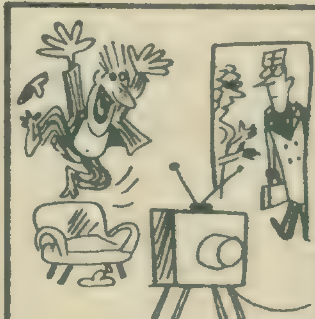
— Шико, данас ћеш ти седети с једне а ја с друге стране стадиона. На крају утакмице, онај ко буде ближе лопти, утрчаће на терен и узети је. Један другом осигураћемо одступницу...

Неколико минута пре почетка утакмице Марио је почео да сумња.

— Шта ће бити ако наши момци изгубе, сењор Паоло?

— Ми ћемо сигурно победити — пресекао га је шеф — и лопта мора бити наша!

Утакмица је — сећа се Марио Америко — била тешка, како се и могло очекивати. Прво су повели Швеђани, затим су им Бразилци вратили мило за драго, али тек кад је резултат био 2:1, лакнуло је. Пред сам крај Пеле је главом дао фантастичан гол, али се при том сударио са шведским одбрамбеним играчем и остао да лежи на трави. Први сам га приметио и потрчао према њему, преко целог терена, са торбом за прву помоћ. И, таман се он спремао да се врати у игру, кад је одјекнуло звиждук судијине пиштаљке. Крај! Ис



— Докторе, пре шампионата био је савршено уравнотежен човек...

ПТУ,

О!



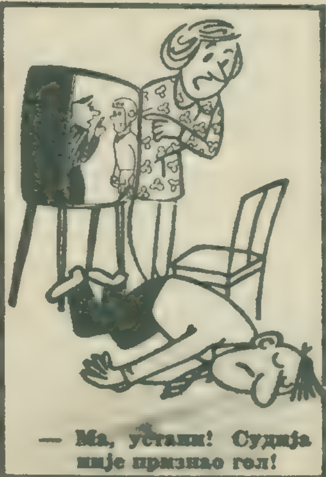

Судија Морис Жиг, бивши полицајац, бацио се за мном. Публика је, чини ми се, била на мојој страни.

У СЕДИШТУ ФИФЕ ЧУВАЈУ СЕ СВЕ ФУДБАЛСКЕ ЛОПТЕ КОЈИМА СУ ОДИГРАНИ ФИНАЛНИ МЕЧЕВИ СВИХ ДОСАДАШЊИХ СВЕТСКИХ ПРВЕНСТАВА. НЕДОСТАЈЕ САМО ЛОПТА ИЗ 1958.

тог тренутка кроз главу ми је прошла страшна мисао: „Боже, а шта је са лоптом за доктора Паола?

Заједно с Пелеом потрчао сам према средини терена. Тамо је судија са своја два помоћника, примао честитке, захваљивао. У левој руци држао је лопту, чврсто је притискајући на бок. Около гужва: фудбалери, чланови спортских делегација, фото-репортери, представници ФИФЕ. Гурао сам се и викао:

— Не дирајте судију, угушићете га! — При том сам се старао да му приђем што ближе. Он је био веома радостан и, не знам због чега, пружио је и мени руку и захвалио ми. Кад се испоздрављао са свима, окренуо се и упутио према свлачионици. Ја сам полако, иза његових леђа, песницом гурнуо лопту и избио је судији из руке. Фудбал је поскакивао по терену. Бацио сам се за њим, зграбио га и шмугнуо кроз мали отвор у жичаној огради која дели терен од тркачке стазе стадиона.


— Ма, устани! Судија није признао гол!

Побеснели судија устремио се за мном. Сећам се како сам трчао поред трибина, а нигде излаза. Трчао сам и знао сам да је судија иза мене. Морис Жиг је служио у француској полицији и одлично је познавао различите методе потере. Публика је пратила ову трку очима и повицима.

Чинило ми се да су њихове симпатије на мојој страни и то ме је охрабрило.

Тек кад сам претрчао на другу страну стазе, успео сам да прескочим ограду и сакријем се у ходнику који води у свлачионицу. Судија ме је изгубио из вида.

Доле у ходнику, крај улаза, стајала су два полицајца. Претрнуо сам од страха. Али, они су ме препознали и пропустили, тапшући ме по леђима. На лопту нису обратили никакву пажњу. Са стадиона је у том тренутку допро аплауз какав у животу нисам чуо.

ПОСАО ЈЕ ЗАВРШЕН

А за мене су тек почињале невоље. Метална решетка која је преграђивала пут у свлачионицу, била је закључана. Зид висок три метра нисам могао да прескочим. Дохватио сам дугачку клупу, усправио је поред решетке и успентрао се до самог плафона. Савладавши препреку срећно сам се приземљио с друге стране.


— Реци му ти кад се спусти на земљу да је био у офсајду!

Утрчао сам у гардеробу и у један чист пешкир увио лопту и као највеће благо сакрио је на дно кофера са лековима. Тек тада сам одахнуо. Затим сам узео и наш бразилски фудбал, увио га у други фротир и ставио у сандук.

Посао је био завршен.

Вратио сам се на стадион кад је свечаност већ била при крају. Шведски краљ Густав Адолф предао је у руке наших играча златну статуу богиње Нике, а наш капитен Белини, примио је пехар. Био је то заиста свечани тренутак. Али, за све време церемоније, судија ме је стрељао погледом и стискао песнице у мом правцу. Ја сам мирно стајао и правио се као да ништа није било. А онда су сви кренули према свлачионици.

ПРЕГОВОРИ БЕЗ РЕЗУЛТАТА

Није прошло много времена а појавио се судија у пратњи преводиоца.

— Дон Марио, — обратио ми се преводилац на шпанском — код вас се налази судијина лопта.

Ја, наравно, ништа нисам разумео. Уосталом, имао сам оправдање, код нас се говори португалски. — Лопта, судијина лопта — рукама је почео да ми објашњава човек. Ја сам и даље одлучно одбијао да ишта разумем мада сам се у души осећао гадно. На крају крајева преводилац је узео једну лопту са пода и пружио ми је. Узео сам фудбал и захвалио на шпанском:


— Никад наша навала није била тако добра.

— Грацијас! Много хвала

У том тренутку пришао је неко од наших и почео да ми објашњава:

— Чуј, не разумеш, он хоће своју лопту.

— Гледај ти своја посла — прогунђао сам бесно. — Звекане, као да ја то не знам још од пре два сата.

Судија је упорно стајао и чекао. Затезати игру више није имало смисла и ја сам упутивши преводиоцу један сладак осмех, пришао коферу. Извадио сам фудбал и предао лопту судији. Задовољни они су се окренули и отишли.

Али, после десет минута, били су опет ту.

—Дон Марио, — почео је преводилац да брбља на шпанском — вратите судији његову лопту. — Да, брзо су открили да она прва није права.

Обећао сам им на шпанском да ћу је вратити, само нек ми је оставе до вечери.

НИЈЕ ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ

На банкет ми се, наравно, није ишло. Али, сењор Паоло ми је дао у дужности да однесем у салу велики сандук цигара. Није ми пре остало ништа друго него да са осталима пођем на свечаност. Тамо се потера за мном наставила. Убеђивали су ме да вратим украдену лопту, тражили, кукали а ја сам се извлачио на разне начине. Искористио сам моменат кад је поред мене пролазила девојка са пићем и узео две чаше шампањца. Пружио сам једну судији. Онда сам му дао сандук са цигарама. Али, слаба вајда. Он се није одмицао од мене. Време је просто летело. Већ је прошла поноћ. Како ћу му побећи? Срећом, неко је хтео да ме фотографише и судија је морао да ме пусти. Ипак, јасно се и данас сећам како је на крају нешто љутито рекао преводиоцу, али овај је одбио да ту реченицу преведе...

Те ноћи у логору Бразилаца нико није спавао. Фудбалери су изишли на улице, а ја сам са Шиком остао да лежим на гомили одеће. Пијуцкали смо виски и певали. Маштали смо о Бразилу, о дочеку на аеродрому. Доктор Паоло није долазио по лопту.

— Смири се, момче! — рекао ми је негде пред зору. — Даћеш ми свој трофеј тек у авиону.

Пре полетања сви смо се редом сликали са том лоптом. За мене то је био мој главни пехар.

У Бразил смо долетели срећно, право у загрљај навијачима. А лопта? Остала је са нама као јединствен сувенир који и данас недостаје у колекцији ФИФЕ.

В. С.

ХОГАР СТРАШНИ

















БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

МОТОЦИКЛИСТА-ФАНТОМ

Лимиер је сличан многим француским градићима. Има неколико хиљада становника, главну улицу, гимназију и једну књижару.

Враћајући се са једног задатка у Паризу, инспектор Жеди је, као и обично, свратио у књижару код своје старе познанице Мари Лебон.

У разговору она му је испричала да се у последње време ноћу, кад је густа магла, што иначе овде није реткост јер је река у близини, појављује неки мотоциклиста и уз помоћ јаке џепне батерије зауставља возаче и претећи им револвером изнуђује новац.

— А полиција? Шта она ради? — распитао се Жеди

— Постављала му је замку, али ништа. Увек би им измакао. И што је најзанимљивије, нападнути су увек људи из Лимиера.

Инспектор Жеди је одлучио да се првом приликом врати у Лимиер и покуша да реши ову загонетку.

НОВАЦ ИЛИ ПУЦАМ!

Прилика му се указала, на жалост, тек после неколико месеци. Одмах је отишао до своје старе пријатељице, у књижарку. Од ње је сазнао да од његовог последњег боравка није било магле и да се непознати мотоциклиста није појављивао. Жеди је тада отишао до редакције локалног листа „Депеша“ и у документацији затражио бројеве у којима је писало о нападима моторизованог фантома.

У „Депеши“ од 6. октобра 1972. године стајало је отприлике овако:

„Прва жртва, доктор Верне из Лимиера, изјавио је да је нападнут септембра месеца, да је мотоциклиста имао на глави шлем и да му је лице било заклоњено великим наочарима. Кад га је зауставио, помислио је да се ради о некој саобраћајној несрећи. Међутим, непознати му је претећи револвером, одузео новчаник са 500.000 старих франака.

Следећег месеца, октобра, нападнут је главни уредник и један новинар локалног листа „Депеша“ Рене Васал. Он је код себе имао целу, тек примљену плату. И најзад, новембра месеца, опљачкан је познати богаташ тог краја Жилијен Лефебир. После тога магле су престале а с њима и напади на друму.

У истом броју од 6. октобра Рене Васал описао је шта се њему догодило:

„По повратку из Париза, на путу званом „Буков гај“ изненада сам приметио силуету човека како маше батеријом на друму. Иако сам знао за први напад притиснуо сам кочницу јер ни у сну нисам могао да помислим да неко може да буде толико смео да на истом месту и на исти начин изведе нов препад. Пришао ми је мотоциклиста, обучен у црну кожу, и тек тада сам приметио у његовој руци огроман пиштољ. Велике наочаре оивичене кожом скривале су му горњи део лица, а свилена марама нос и уста. Пригушеним гласом наредио ми је:

— Дајте ми брзо сав новац! Брзо! Иначе пуцам!

Узалуд сам покушавао да нешто смислим. Нападач је постајао све нервознији, тако да су му зглобови на шаци којом је држао револвер побледели од притиска. Схватио сам да ми нема друге и дрхтавом руком извадио сам новчаник из џепа. Дохватио га је левом руком а десном, у којој је држао пиштољ, ударио ме јако по глави. Кад сам се освестио, поред мене више није било никог...

Рене Васал написао је још два ступца о том случају, али инспектора Жедија чланак даље није интересовао. Желео је да упозна писца и да са њим поразговара. На жалост, Васал је тренутно био одсутан. Зато је потражио другу двојицу нападнутих доктора Вернеа и Жилијена Лефебира.

Чекаоница доктора Вернеа била је пуна. Инспектор Жеди стрпљиво је чекао да на њега дође ред. Најзад, на вратима ординације појавио се доктор Верне. Био је то старији, сувоњав човек пријатна лица. Али, кад му је инспектор Жеди рекао зашто је дошао, израз његовог лица одмах се променио. Одбио је да говори о нападу изјавивши да је својевремено испричао све што је знао.

СУСРЕТ У МАГЛИ

На питање инспектора Жедија да ли би могао да идентификује свог нападача, доктор је поновио да не би. Додао је само да је нападач био одевен у кожу од главе до пете и да је на устима имао мараму.

Трећи нападнути, индустријалац Жилијен Лефебир примио је инспектора у својој вили у предграђу Лимиера.

Сматрао је да кад већ месна полиција није успела да открије нападача да ће сад, после шест месеци, инспектору Жедију то још мање поћи за руком. Али, потврдио је да је нападач имао мараму на устима и кожне рукавице на рукама.

Од њега се Жеди упутио код другог нападнутог, главног и јединог уредника „Депеше“ Рене Васала, кога је сад затекао у редакцији.

Дочекао га је млађи човек, насмејан, који је пушио цигарету за цигаретом. Пристао је одмах да разговара о нападу са Жедијем. И он је потврдио да је нападач имао на себи све од коже, од чизама до одела и рукавица.

Инспектор Жеди је у разговору са свом тројицом нападнутих поменуо да ће се у Лимиеру задржати све док се једне вечери не спусти магла и да ће онда сам отићи до „Буковог гаја“.

Прилика му се указала већ следеће вечери. И заиста, тачно на оном месту које су му нападнути описали стајао је мотоциклиста који је у једној руци држао јаку батеријску лампу а у другој велики револвер.

Само, овога пута он није тражио новац већ је имао намеру да убије. Јер, нападач је био један од тројице које је Жеди, испитујући случај, посетио. Нападач се сетио да је у разговору са инспектором поменуо један детаљ који га је издао. Осетио је да је то инспектор запазио и зато је одлучио да га сачека код „Буковог гаја“ и заувек ућутка.



Али кад је мотоциклиста нанишанио инспектор је кренуо колима на њега. Метак је окрзнуо предње стакло а предњи део инспекторових кола оборио је мотоциклисту на земљу. Инспектор је искористио тај тренутак и са револвером у руци излетео из аутомобила. Савладао је нападача и када му је скинуо наочари и мараму открио је да је то...



Шта мислите, драги читаоци ко је од тројице нападнутих у ствари био и нападач који је измислио напад и на себе да грађани Лимиера не би у њега посумњали? Уколико сте погодили, честитамо, а уколико нисте погледајте решење на 31. страни.


БИМ И БУМ
JOE MUSIAL
КАД БИСТЕ ВИ, НЕЗНАЛИЦЕ, ЗНАЛИ КОЛИКО СЕ МОЖЕ НАУЧИТИ ИЗ ОВЕ КЊИГЕ!
А ШТА ТО?
МА НЕМОЈ!
?
ЗНАЊЕ


КЛАДИМ СЕ ДА НЕ ЗНАТЕ ДА ЈЕ ЛЕТЕЋА ЛИСИЦА ЖИВОТИЊА-ТОРБАР С ЛИСИЧЈОМ ЊУШКОМ!
АУУУ!


А ДА ЛЕТЕЋА ЖАБА ИМА ИЗМЕЂУ ПРСТИЈУ КОЖИЦЕ КОЈЕ ЈОЈ ОМОГУЋАВАЈУ СКОКОВЕ СЛИЧНЕ ЛЕТЕЊУ!
ПРИЧАЈ ЈОШ!
ЗНАЊЕ


КЛАДИМ СЕ ДА НИКАД НИСТЕ ЧУЛИ НИ ЗА ЛЕТЕЋЕ РИБЕ!
САД СЕ ОПЕТ ПРАВИШ ВАЖАН!
ИМАМ ИДЕЈУ!


КЊИЖАРА
ЛЕТ, ЛЕТ, БУБА-БАМЕ, НОСИМО ТИ НЕШТО...
ЛЕПАК ЗА МУВЕ


МИСЛИШ ДА ЋЕ УПАЛИТИ?
ЗАР СУМЊАШ У МОЈ ПРОНАЛАЗАЧКИ ДУХ?
ЛЕПАК ЗА МУВЕ


БАМЕ! ЈЕСИ Л' ЗНАО ДА И ЛЕПАК ЗА МУВЕ МОЖЕ ДА ЛЕТИ... А И ДА СЕ ЛЕПИ?!
ЗИП!
ЗИП!
ЗНАЊЕ

ТВ-ЗГОДЕ


МОЈА СМИЉКА ЋЕ СИГУРНО ДА ЗАБОРАВИ. ПОЗВАЋУ ЈА ТВ-МАЈСТОРА!
ЗЗЗ ЗЗ


ТОЗА ЈЕ ЗАБОРАВАН! БОЉЕ ДА ЈА ПОЗОВЕМ ТВ-СЕРВИС!


!
!
ТВ СЕРВИС
ТВ СЕРВИС

АВАНТУРЕ КАПЕТАНА СИНГЛТОНА

ПРЕМА РОМАНУ *Данијела Дефоа*


















Окршај је био жесток ...


НАТРАГ, БЕДНИЦИ!


Ускоро ...
САДА НАС ЧЕКА-ЈУ РОПСТВО ИЛИ СМРТ!


ГУСАРИ НАС ВОДЕ У АЛЖИР! МО-ЖДА ЋЕМО ИМАТИ СРЕЋЕ ДА НАС У ПРОЛАЗУ КРОЗ ГИБ-РАЛТАРСКИ МОРЕУЗ СПАСЕ НЕКИ БРОД...


Моја жеља се оби-стинила ...
ГУСАРСКИ БРОД НА ВИДИКУ!


СПРЕМИТЕ СЕ ЗА ТОПОВСКУ ПАЉБУ!


МОРАМО ДА ИМ СЕ ПРИБЛИЖИ-МО И ЗАУЗМЕМО БРОД НА ЈУРИШ!


Сат касније ...
ГОТОВИ СМО, КАПЕТАНЕ!
ЈОШ ЋЕМО ТО ВИДЕТИ!


ПРЕД СНАЖНИМ НАЛЕТОМ ПОСАДЕ РАТНОГ БРОДА...
ЈУРИШ!


... ГУСАРИ СУ СВЕ ВИШЕ УЗМИЦАЛИ.


СИЂИТЕ ПОД ПАЛУБУ! МОЖДА ИМА ЗАРОБ-ЉЕНИКА!


ОСЛОБОЂЕНИ СМО У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕ-НУТКУ КАДА ЈЕ ...
БЕЖИМО СА ОВЕ ОЛУПИНЕ: ИЗБИО ЈЕ ПОЖАР...


...ГУСАРСКИ БРОД, ЗАХВАЋЕН ПЛАМЕНОМ, ПОЧЕО ДА ТОНЕ.


ИМАЛИ СМО СРЕЋЕ! АЛИ... ШТА ЈЕ С ВАМА, КАПЕТАНЕ?
БОЛЕСТАН САМ, ПРИЈАТЕ-ЉУ... ВЕОМА БОЛЕС-ТАН...


ПЛОВИЛИ СМО КА ЛИСА-БОНУ...
ХЕЈ, МЛАДИЋУ! ТВОЈ КАПЕТАН ЈЕ МРТАВ!
НЕ!


ГОСПОДИНЕ... ГОСПОДИНЕ...!


БИО МИ ЈЕ КАО ОТАЦ! ШТА ЋЕ БИТИ СА МНОМ У ТУЂОЈ ЗЕМЉИ?


СРЕКОМ, ЈОШ ИСТОГ ДАНА НА БРОДУ КОЈИ НАС ЈЕ СПАСАО...
ХЕЈ, МЛАДИЋУ! ЧУЈЕМ ДА СИ ОСТАО БЕЗ СВОГ КАПЕТАНА! ЗАПОСЛИ СЕ НА ОВОМ БРОДУ...
ХВАЛА, ГОСПОДИНЕ!


ДВА ДАНА КАСНИЈЕ ЗАПЛОВИЛИ СМО КА ОБАЛИ БРАЗИЛА...
БАШ САМ ИМАО СРЕЋЕ!


АЛИ... ПРЕВАРИО САМ СЕ!
ЧУВАЈ СЕ, МЛАДИЋУ, КОРМИЛАРА ИАКО ТЕ ЈЕ ОН ЗАПОСЛИО! СУРОВ ЈЕ ТО ЧОВЕК!
ЗАИСТА?


И НЕ САМО ОН, ВЕЋ И КАПЕТАН... И СВИ ОФИЦИРИ СУ ТАКВИ!


МИСЛИО САМ ДА ЈЕ МОРНАР ПРЕТЕРАО, АЛИ САМ СЕ УБРЗО УВЕРИО ДА ЈЕ БИО У ПРАВУ...
СКЛОНИ МИ СЕ С ПУТА, ГЛУПАНЕ!


ОВАКО СЕ ВИШЕ НЕ МОЖЕ! ПОСАДА ВЕЋ ДВА ДАНА НИЈЕ ОКУСИЛА НИ ЗАЛОГАЈА!

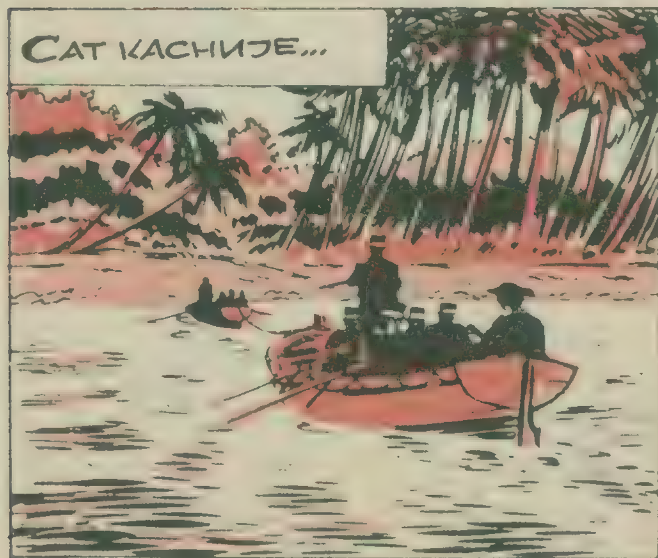

АЛИ, КАДА САМ СЕ С ПРАВОМ ПОЖАЛИО КОРМИЛАРУ...
ГУБИ СЕ! БУДИ СРЕЋАН ШТО СМО ТЕ ПРИМИЛИ НА БРОД!
ПАФ!


ОДМАХ ЗАТИМ СКОВАЛИ СМО ПЛАН О ПОБУНИ...
НОЋАС ЋЕМО ОСВОЈИТИ КОМАНДНИ МОСТ! ТРАЖИЋЕМО ДА НАС ИСПЛАТЕ И ИСКРЦАЈУ У НАЈБЛИЖУ ЛУКУ!


СВЕ СМО ПРЕДВИДЕЛИ АЛИ НЕ И ОВО...
А ТАКО! СПРЕМАЈУ ПОБУНУ!


НЕКОЛИКО МИНУТА КАСНИЈЕ ВЕЗАЛИ СУ НАС И ОДВЕЛИ КАПЕТАНУ...
ТРЕБАЛО БИ ВАС СВЕ ПОВЕШАТИ! АЛИ, СМИСЛИО САМ НЕШТО БОЉЕ ЗА ВАС, НИТКОВИ...


ОСТАВИЋЕМО ВАС НА ОНОМ ОСТРВУ, ДОБИЋЕТЕ НЕКОЛИКО ПУШАКА И МАЛО МУНИЦИЈЕ!


САТ КАСНИЈЕ...


ХО, ХО, ХО! КАКВО ДИВЉЕ ОСТРВО, ПРИЈАТЕЉИ!
КАКАВ ЗАЛОГАЈ ЗА ЉУДОЖДЕРЕ... ХА, ХА, ХА!


ШТА ЋЕ БИТИ С НАМА!
НЕ СЕКИРАЈ СЕ! ЉУДОЖДЕРИ ЋЕ НАС ОСЛОБОДИТИ СВИХ ДРУГИХ БРИГА!

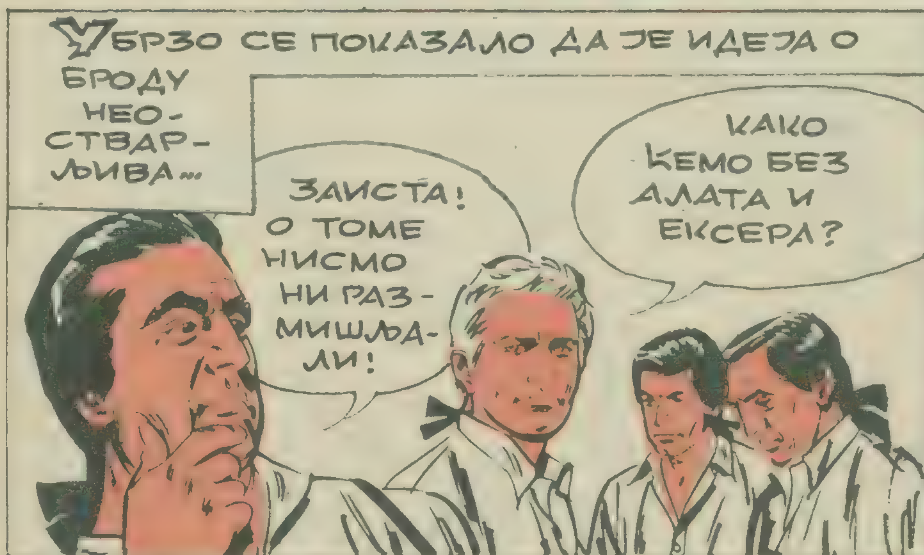

ЗА ТО ВРЕМЕ НА БРОДУ...
ЗАР ДА ОСТАВИМО НАШЕ ДРУГОВЕ НА ОНОМ ПУСТОМ ОСТРВУ?
НЕ!
ПРИДРУЖИЋЕМО ИМ СЕ ЧИМ ПАДНЕ НОЋ!


САМО ДА СТИГНЕМО ПРЕ НЕГО ШТО КАПЕТАН ОТКРИЈЕ ДА СМО ПОБЕГЛИ!


САДА НАС ЈЕ БИЛО ВИШЕ И НИСМО ОСЕЋАЛИ СТРАХ ОД ДОМОРОДАЦА...
ХВАЛА ВАМ, ПРИЈАТЕЉИ, ШТО СТЕ НАМ ПРИТЕКЛИ У ПОМОЋ!
ДОНЕЛИ СМО ЈОШ ПУШАКА!
И НЕШТО ХРАНЕ!


ОДЛУЧИЛИ СМО ДА ИСТРАЖИМО ОСТРВО А ЗАТИМ...
ПОЧЕЋЕМО С РАДОМ ОДМАХ!
САГРАДИЋЕМО БРОД КОЈИ ЋЕ НАС ОДНЕТИ ДАЛЕКО ОДАВДЕ!


АЛИ НИСМО НИ СЛУТИЛИ ДА НАС ДОМОРОЦИ ПОСМАТРАЈУ...


УБРЗО СЕ ПОКАЗАЛО ДА ЈЕ ИДЕЈА О БРОДУ НЕОСТВАРЉИВА...
ЗАИСТА! О ТОМЕ НИСМО НИ РАЗМИШЉАЛИ!
КАКО ЋЕМО БЕЗ АЛАТА И ЕКСЕРА?


МОЖЕМО САМО ДА НАПРАВИМО ЧАМАЦ ИЛИ СПЛАВ!

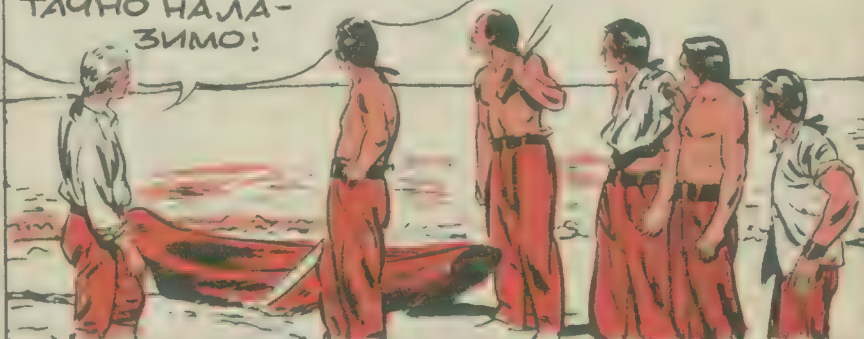

ЉУДОЖДЕРИ!
ПРОПАЛИ СМО!
БРЗО УЗМИТЕ ПУШКЕ!
НЕ! СТАНИТЕ! НЕЋЕМО ТИМЕ НИШТА ПОСТИЋИ!


НА СРЕЋУ, ИМАО САМ У ЏЕПУ НЕКОЛИКО НОВЧИЋА...
УЗМИТЕ! МИ СМО ПРИЈАТЕЉИ!


... ОПЧИЊЕНИ ЗЛАТОМ ПРИБЛИЖИЛИ СУ НАМ СЕ ...
УНГАЛА — МОА, МОА!
ИЗГЛЕДА ДА МУ СЕ ДОПАДАЈУ!


ТАКО СМО СЕ ОСЛОБОДИЛИ ОНОГ НАЈГОРЕГ...
МОА, МОА БУНГАСА!
МОА-МОА!
УЗМИ, МОА-МОА!


ПРАВИ СИ ЛИСАЦ, БОБЕ!
БИЋЕШ НАМ КАПЕТАН!


ЗА НЕДЕЉУ ДАНА САГРАДИЛИ СМО ЧАМАЦ ...
ОБИЋИЋЕМО ОСТРВО И МОЖДА ЋЕМО ТАДА ОТКРИТИ ГДЕ СЕ ТАЧНО НАЛАЗИМО!


БОБЕ, ПОГЛЕДАЈ!


НАСУКАН БРОД!


УПУТИЛИ СМО СЕ КА ОЛУПИНИ ...
КО ЗНА КОЛИКО ДУГО ЈЕ ТУ... АЛИ МОЖДА ЋЕМО ИПАК МОЋИ ДА ГА ИСКОРИСТИМО И САГРАДИМО БОЉИ ЧАМАЦ!


ЧЕКАЈТЕ МЕ ТУ, МОМЦИ ...

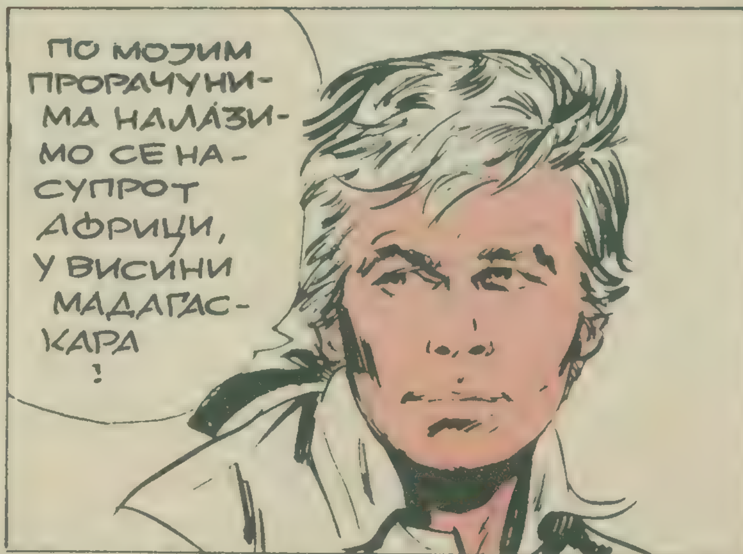

БРОДОЛОМНИКЕ ЈЕ СИГУРНО СПАСАО НЕКИ ДРУГИ БРОД!


ВРАТИЛИ СМО СЕ НА ОСТРВО НАТОВАРЕНИ ГРАЂОМ И ПОСЛЕ ДВЕ НЕДЕЉЕ...
СКОРО ЈЕ ГОТОВ, БОБИ!
С ОВИМ ЋЕМО МОЋИ ЛАКО ДА НАПУСТИМО ОСТРВО!

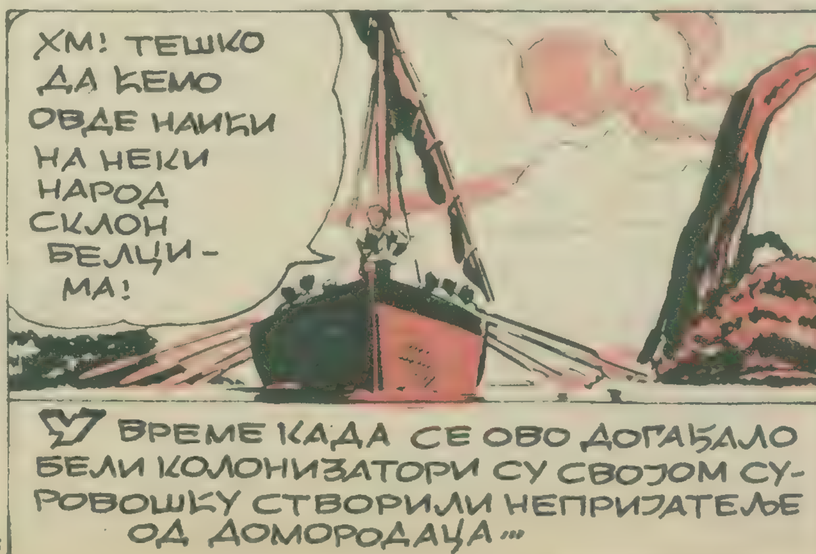

У МЕЂУВРЕМЕНУ СПРИЈАТЕЉИЛИ СМО СЕ СА ПОГЛАВИЦОМ И НА РАСТАНКУ...
ЖЕЛЕ ДА НАМ ОСТАНУ У ЛЕПОЈ УСПОМЕНИ...


ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉУ! ВЕЋ ДУГО НИСМО ЈЕЛИ МЕСО!


НАЈЗАД СМО СЕ ЈЕДНОГ ЈУТРА ОТИСНУЛИ...


ПО МОЈИМ ПРОРАЧУНИМА НАЛАЗИМО СЕ НАСУПРОТ АФРИЦИ, У ВИСИНИ МАДАГАСКАРА!


ПОСЛЕ НЕДЕЉУ ДАНА ПЛОВИДБЕ ДОСПЕЛИ СМО У ЗАЛИВ У КОЈИ СУ СЕ УЛИВАЛЕ МНОГЕ РЕКЕ...
ЗАПЛОВИЋЕМО ОНИМ НАЈШИРИМ РУКАВЦЕМ!


ХМ! ТЕШКО ДА ЋЕМО ОВДЕ НАИЋИ НА НЕКИ НАРОД СКЛОН БЕЛЦИМА!
У ВРЕМЕ КАДА СЕ ОВО ДОГАЂАЛО БЕЛИ КОЛОНИЗАТОРИ СУ СВОЈОМ СУРОВОШЋУ СТВОРИЛИ НЕПРИЈАТЕЉЕ ОД ДОМОРОДАЦА...


МОЖДА ЋЕМО ИМАТИ СРЕЋЕ ДА НАИЂЕМО НА НЕКИ ЕВРОПСКИ БРОД!


СТИГЛИ СМО У ЗАЛИВ У КОМЕ СЕ НАЛАЗИЛО ДОМОРОДАЧКО НАСЕЉЕ...
ЧУАНГА - ЛА КОА, КОА...


НИСУ БАШ ОДУШЕВЉЕНИ ШТО НАС ВИДЕ!


ПУЦАЈТЕ САМО АКО НАС НАПАДНУ!
ДОБРО, БОБЕ!


БАНГОА, БАНГОА! ЈАКАЛЕА!


НАПАДАЈУ НАС!
ОПАЛИТЕ НЕКОЛИКО ПУТА У ВАЗДУХ!


КАКО САМ И ПРЕТПОСТАВИО, УПЛАШИЛИ СУ СЕ ПУШЧАНЕ ПАЉБЕ...
БАНГ! БАНГ!


ЗА ЊИМА! МОГУ ДА НАМ ПОСЛУЖЕ КАО ВОДИЧИ КРОЗ ЏУНГЛУ!

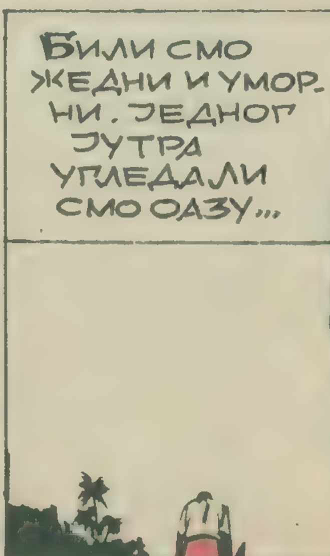

ПАЗИТЕ, МОГУ ДА НАС НАПАДНУ ИЗНЕНАДА!


АЛИ ДОМОРОЦИ, УПЛАШЕНИ ПУЦ-ЊАВОМ, ПАЛИ СУ НА КОЛЕНА ДРХ-ТЕЋИ ОД СТРАХА...
БУОНГА! БУОНГА!
ПОКУШАЋУ ДА ИМ ОБ-ЈАСНИМ ДА ЖЕЛИМО ДА СТИГНЕМО ДО НЕКЕ ЛУ-КЕ...


ИШЛИ СМО УЗ РЕКУ...


ПУТОВАЊЕ КРОЗ ЏУНГЛУ ТРАЈАЛО ЈЕ ВИШЕ ДАНА А ОНДА...
ПОГЛЕДАЈ-ТЕ! ПУСТИЊА!


НАПРЕД, МОМЦИ!


БИЛИ СМО ЖЕДНИ И УМОР-НИ. ЈЕДНОГ ЈУТРА УГЛЕДАЛИ СМО ОАЗУ...


КАПЕТАНЕ! ПРЕДЛАЖЕМ ДА СЕ ОВДЕ ОДМОРИМО НЕКОЛИКО ДА-НА!
СЛАЖЕМ СЕ, ПРИ-ЈАТЕЉУ!


АЛИ ПРВЕ НОЋИ У ОАЗИ ...
КАПЕТАНЕ! ЧУЈЕШ ЛИ...?
РИКА ЛАВОВА...
ГРРРРР!


... УГЛЕДАЛИ СМО ПУС-ТИЊСКЕ ЗВЕРИ.


ШТИТИТЕ МЕ!


БАНГ!


ПОВЛАЧЕ СЕ, БОБЕ!

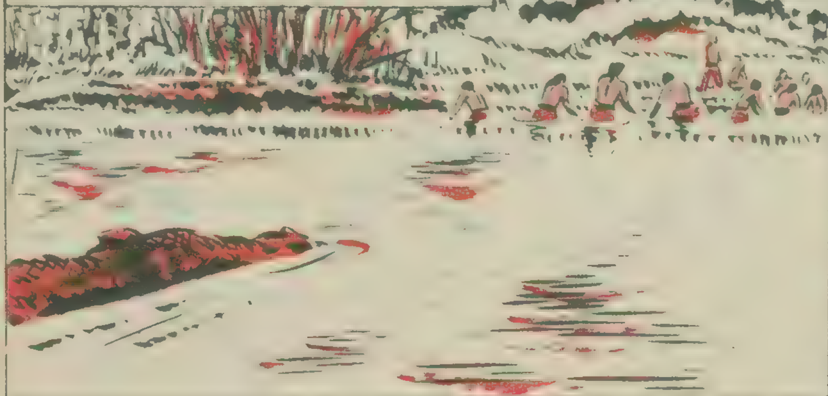

ДА, АЛИ ЋЕ СЕ УСКОРО ВРАТИТИ У ЈОШ ВЕЋЕМ БРОЈУ! ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ МОРАЋЕМО ДА НАСТАВИМО ПУТ!


ДВА ДАНА КАСНИЈЕ ...
ПОГЛЕДАЈТЕ! ПУСТИЊА СЕ ОВДЕ ЗАВРША-ВА!
АХ! НАЈ-ЗАД!

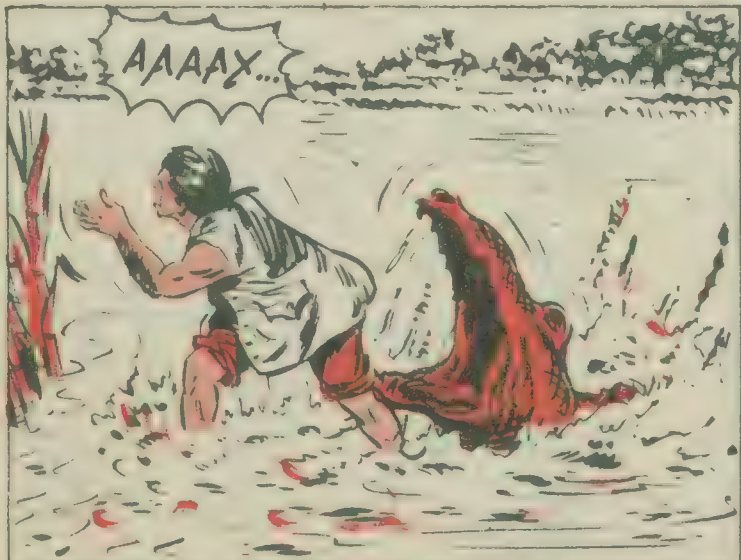

ПОНОВО СМО СЕ НАШЛИ У ЏУНГЛИ...
ГЛЕ...РЕКА!
ХМ! СИГУРНО ЈЕ ПРИТОКА НИЛА...УКОЛИКО НИЈЕ И САМ НИЛ!


ДОК СМО СЕ УМИВАЛИ У РЕЦИ...
ХЕЈ! ЗЛАТО!


ОСТАЋЕМО ОВДЕ НЕКОЛИКО ДАНА, МОМ-ЦИ!


ДОК СУ СВИ БИЛИ ЗАОКУПЉЕНИ ИСПИРАЊЕМ ЗЛАТА...


ПАЗИТЕ... КРОКОДИЛ!


АААХ...


БАНГ!


ХУ! ХВАЛА, КАПЕТАНЕ!
ИДЕМО ОДАВДЕ! САКУПИЛИ СМО ДОСТА ЗЛАТА!


ПОСЛЕ ДУГИХ ЧАСОВА НАПОРНОГ ПУТА КРОЗ ЏУНГЛУ...


ХЕЈ, „БВАНА", КАПЕТАНЕ...!


БЕЛИ ЧОВЕК УСРЕД ЦРНАЧКОГ СЕЛА...


ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ВИ СТЕ ЕНГЛЕЗИ КАО И ЈА...
КО СТЕ ВИ? ШТА РАДИТЕ ОВДЕ?


ШЕФ САМ ЕНГЛЕСКО ТРГОВАЧКОГ НАСЕЉА У ГВИНЕЈИ! НАПАЛИ СУ НАС ДОМОРОЦИ И БЕЖЕЋИ ОД ЊИХ ДОСПЕО САМ ОВАМО!


НЕКОЛИКО НЕДЕЉА ПРОВЕЛИ СМО СА НАШИМ ВОДИЧИМА...
ВРАТИТЕ СЕ У ВАШЕ СЕЛО, МОМЦИ! НАШ ПРИЈАТЕЉ ЋЕ НАМ ДАЉЕ ПОКАЗАТИ ПУТ!


КРЕНУЛИ СМО КА ЗЛАТНОЈ ОБАЛИ...
ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА ЋЕМО СЕ ОДАТЛЕ ЛАКО УКРЦАТИ НА НЕКИ БРОД!

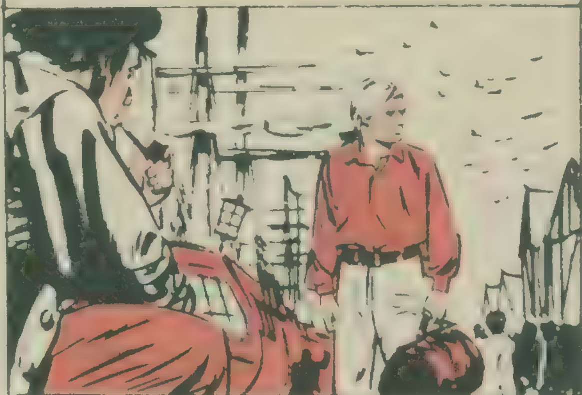

НАЈЗАД СМО СТИГЛИ У ХОЛАНДСКО ТРГОВАЧКО НАСЕЉЕ...
ХАЈДЕ ДА ПОКУШАМО ДА ЗАМЕНИМО ЗЛАТО ЗА НОВАЦ!


ПОСАО СМО УСПЕШНО ОБАВИЛИ...
ПРИЈАТЕЉИ, ДОШАО ЈЕ ТРЕНУТАК РАСТАНКА! ЈА СЕ ВРАЋАМ У ЕНГЛЕСКУ!


ХВАЛА НА СВЕМУ, КАПЕТАНЕ СИНГЛТОНЕ!
НИКАДА НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ ШТА СИ СВЕ ЗА НАС УЧИНИО!


КАПЕТАНЕ, ЖЕЛИМ ТИ ПУНО СРЕЋЕ!


НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ НАШАО САМ СЕ НА БРОДУ КОЈИ ЈЕ ПЛОВИО ЗА ЕНГЛЕСКУ...
ОСЕЋАМ ДА ЋЕ МИ СВИ ОНИ НЕДОСТАЈАТИ!


ПОСЛЕ ДУГОГ И НАПОРНОГ ПУТА НАЗАД САМ БИО У СВОЈОЈ ЗЕМЉИ...


ОДМАХ САМ СЕБИ КУПИО ПРИСТОЈНО ОДЕЛО...


ИМАО САМ СРЕЋУ И ЈОШ ИСТОГ ДАНА НАШАО САМ ПОСАО...
СНАЖАН СИ МОМАК... ЗАПОСЛИЋУ ТЕ ПОД ЈЕДНИМ УСЛОВОМ...


КОЈИМ?


ОВО ЈЕ ГУСАРСКИ БРОД У СЛУЖБИ ЕНГЛЕСКЕ И ПОТРЕБАН МИ ЈЕ ХРАБАР МОМАК!


ДА БУДЕМ ГУСАР?


ИДЕЈА МИ СЕ ДОПАЛА И ДВА САТА КАСНИЈЕ...
СПУСТИТЕ СВА ЈЕДРА!


ШПАНСКИ БРОД НА ВИДИКУ! СПРЕМИТЕ СЕ ЗА ТОПОВСКУ ПАЉБУ!
14




ГУСАРИ! СВИ НА СВОЈА МЕСТА!


ТАКО САМ СЕ ПРВИ ПУТ БОРИО КАО ПИРАТ. ШПАНЦИ СУ СЕ ХРАБРО ОДУПИРАЛИ ПА ИПАК ...
БЕЖИМО ДОК СУ НАМ ЈАРБОЛИ ЧИТА-ВИ!


ХРАБАР СИ МОМАК, БО-БЕ! ДАЈЕМ ТИ РЕЧ ДА ЋЕ ПРВИ БРОД КОЈИ ОСВОЈИМО БИТИ ТВОЈ!
НЕ РАЗУМЕМ, ГОСПО-ДИНЕ!


БИЋЕШ КАПЕТАН ТОГ БРОДА!
ШАЛИТЕ СЕ, КАПЕТАНЕ ?!?


АЛИ ОН ЈЕ ТО ОЗ-БИЉНО МИСЛИО ...
ЈУРИШ, МОМЦИ!


... И КАДА СМО ОСВОЈИ-ЛИ ЈЕДАН ХО-ЛАНДСКИ БРОД ...
У ИМЕ ЕНГЛЕСКЕ ПРОГЛАШАВАМ ТЕ КАПЕТАНОМ ОВОГ БРО-ДА!


ПРОШЛЕ СУ ТРИ ГОДИНЕ ... СТЕКАО САМ ГЛАС НЕУСТРА-ШИВОГ ГУСАРА ...
НАПРЕД, ЈУНА-ЦИ!



БИО САМ БОГАТ И УЖИВАО НАКЛОНОСТ ЊЕГОВОГ ВИСОЧАНСТВА, КРАЉА БРИТАНИЈЕ АЛИ ЈЕДНОГ ДАНА ...
ДВА РАТНА ПОРТУГАЛСКА БРОДА НА ВИДИКУ, КАПЕТАНЕ!
СПРЕМИТЕ СЕ ЗА НАПАД!
АЛИ УБРЗО САМ СХВАТИО ...
... ДА ЈЕ ТО БИЛА ЛУДОСТ.
ХМ! НАОРУЖАНИ СУ ДО ЗУБА!
БЕЖИМО ДОК НАС НИСУ ПОСЛАЛИ НА ДНО!
ПУНИМ ЈЕДРИМА НАПРЕД!
УСПЕЛИ СМО ДА ИМ УМАКНЕМО. УПУТИЛИ СМО СЕ КА ИНДИЈСКОМ ОКЕАНУ, АЛИ ...
КИНЕСКИ ЈЕДРЕЊАК!


СПРЕМИТЕ СЕ ЗА НАПАД!

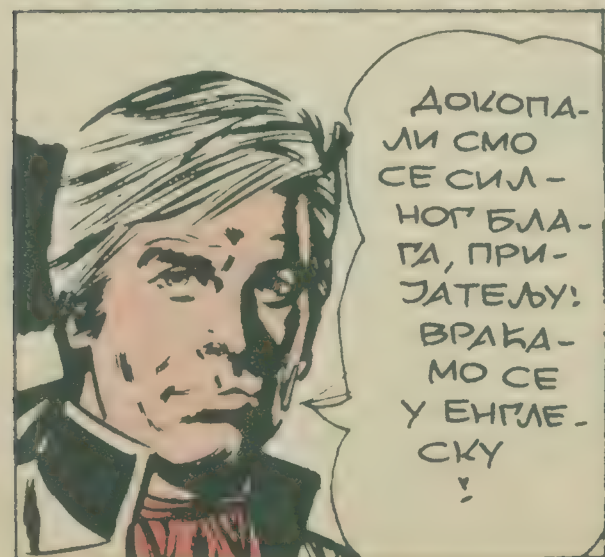

КИНЕСКИ ПИРАТИ! СИГУРНО СУ НАТОВАРЕНИ БЛАГОМ!


САТ КАСНИЈЕ...
НАПРЕД, МОМЦИ! НАШИ СУ!


НАВАЛИТЕ, БЕДНИЦИ!
ЕВО ТИ!


СТАЈАО САМ ЗАДОВОЉАН ПОД ЈАРБОЛОМ И ПОСМАТРАО КРАЈ ОКРШАЈА...


ГОТОВО ЈЕ, КАПЕТАНЕ...
БРАВО, МОМЦИ!


ДОКОПАЛИ СМО СЕ СИЛНОГ БЛАГА, ПРИЈАТЕЉУ! ВРАКАМО СЕ У ЕНГЛЕСКУ!


НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ ПЛОВИЛИ СМО КРАЈ ФИЛИПИНА. ОДЛУЧИО САМ ДА СЕ ТУ СНАБДЕМО ХРАНОМ И ВОДОМ...
ПОЋИ ЋУ И ЈА С ВАМА!


ПОЛА-
КО
!


Нисмо ни слутили да не-
кога има на острву...


ГУВАЛУ-ВА-КОА!
АЛЕАКАЛА!


ИЗГЛЕДА ДА
ЈЕ ОСТРВО
ПУСТО!
ХМ! А ЈА САМ ЧУО
ДА СУ ОВА ОСТРВА
НАСЕЉЕНА ЉУ-
ДОЖДЕРИМА!


ЉУДОЖДЕ-
РИМА!
ХА! ХА! ХА!
НЕ ПЛАШИШ
СЕ ВАЉ-
ДА?


ВЕЖИ-
ТЕ
ЧАМАЦ
И ЗА
МНОМ
!


Али тек што смо
крочили на
острво...
ЉУДОЖДЕ-
РИ!
СТАНИТЕ!


МНОГО ИХ ЈЕ! МОРАМО СЕ ПОВУЋИ!
БАНГ!


АЛЕАКАЛА!


КРЕНИТЕ КА ЧАМЦУ! ПОКУШАЋУ ДА ИХ ЗАУСТАВИМ ПИШТОЉЕМ!


НЕЋЕМО УСПЕТИ, КАПЕТАНЕ!

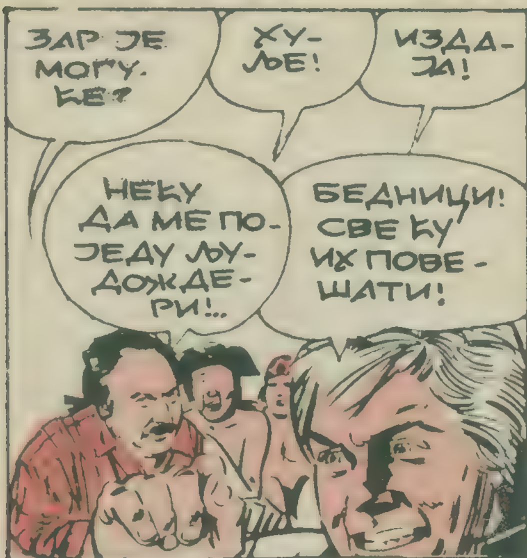

...А ЗА ТО ВРЕМЕ НА БРОДУ...
ИЗГЛЕДА ДА СУ ИХ НАПАЛИ ДОМОРОЦИ!


ОВАКВА ПРИЛИКА НАМ СЕ НИКАДА ВИШЕ НЕЋЕ ПРУЖИТИ... ХАЈДЕ ДА ПОБЕГНЕМО СА ОВИМ БЛАГОМ!
БРАВО! КАКВА ИДЕЈА!
ПРАВИ СИ ЛИСАЦ, ЏОНЕ! РАЧУНАЈ НА МЕНЕ!


ЧЕКАЈТЕ... НЕ ОСТАВЉАЈТЕ МЕ!

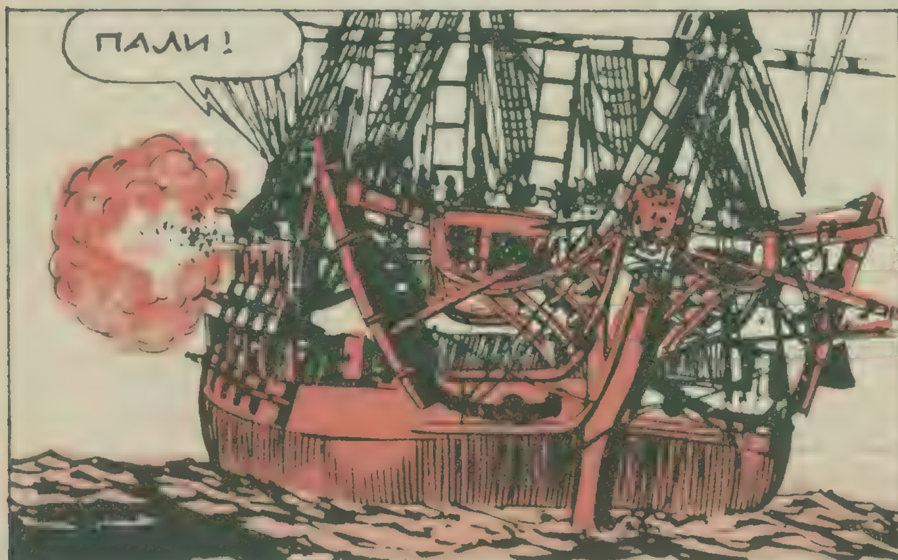

ДОК САМ ПОКУШАВАО ДА ЗАУСТАВИМ ДОМОРОЦЕ...

... НА МОМ БРОДУ ЈЕ КОВАНА ЗАВЕРА!
ПОДЕЛИЋЕМО БЛАГО НА РАВНЕ ЧАСТИ!
РАЗВИЈТЕ ЈЕДРА!
ДИГНИТЕ СИДРА!
ЧЕКАЈТЕ МЕ!
ПОЖУРИТЕ, КАПЕТАНЕ!
УАКАЛААА! УЛААА!
ВЕСЛАЈТЕ БРЖЕ!
ПУНИМ ЈЕДРИМА НАПРЕД!
ХО, ХО, ХО! АЛА ЋЕ СЕ ИЗНЕНАДИТИ КАД ВИДЕ ДА СМО ПОБЕГЛИ! АЛИ НЕЋЕ ИМАТИ ВРЕМЕНА ДА НАС ПРОКЛИЊУ...
... ЈЕР ЋЕ УБРЗО ПАСТИ У РУКЕ ОНИХ ДИВЉАКА!
ХЕЈ, ШТА РАДЕ ОНЕ БУДАЛЕ? ДИГЛИ СУ СИДРА!

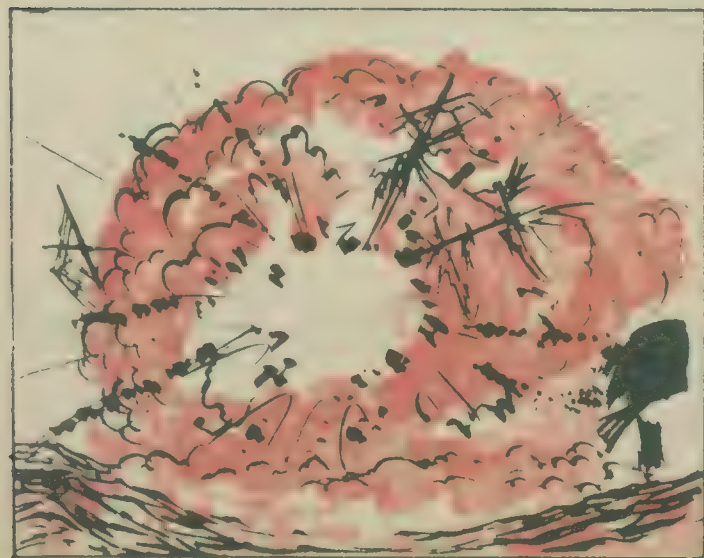

ЗАР ЈЕ МОГУ-ЋЕ?
ХУ-ЉЕ!
ИЗДА-ЈА!
НЕЋУ ДА МЕ ПО-ЈЕДУ ЉУДО-ЖДЕРИ!..
БЕДНИЦИ! СВЕ ЋУ ИХ ПОВЕ-ШАТИ!


АЛИ ТЕК ШТО СУ ПОБУЊЕНИЦИ ИСПЛОВИЛИ ИЗ ЗАЛИВА...
ПОГЛЕДАЈТЕ... ПОРТУГАЛСКИ РАТНИ БРОД!
НАПАШЋЕ НАС!!
УПАЛИ СМО У ЗАМКУ, МОМЦИ!


И ЗАИСТА...
АРТИЉЕРЦИ, СПРЕМИТЕ СЕ ЗА ПАЉБУ!


ПАЛИ!






ТОПОВСКА ПАЉБА НАТЕРАЛА ЈЕ ДОМОРОЦЕ У БЕКСТВО...


ГЛЕ... РАЗБЕЖАЛИ СУ СЕ...
ИМАЛИ СМО СРЕЋЕ, КАПЕТАНЕ!


МОРАМО ДА СЕ ВРАТИМО НА ОСТРВО ДОК НАС ЈОШ НИСУ ОПАЗИЛИ!


НЕШТО СИ СЕ ЗАМИСЛИО, КАПЕТАНЕ?
АКО ИЗВУЧЕМ ЧИТАВУ ГЛАВУ, МОМЦИ, НАПУШТАМ ГУСАРСКИ ЖИВОТ!


СЛАЖЕМ СЕ С ВАМА!
И ЈА!
И ЈА САМ ВЕЋ СИТ ОВОГ ЖИВОТА!
У ПРАВУ СИ, КАПЕТАНЕ!

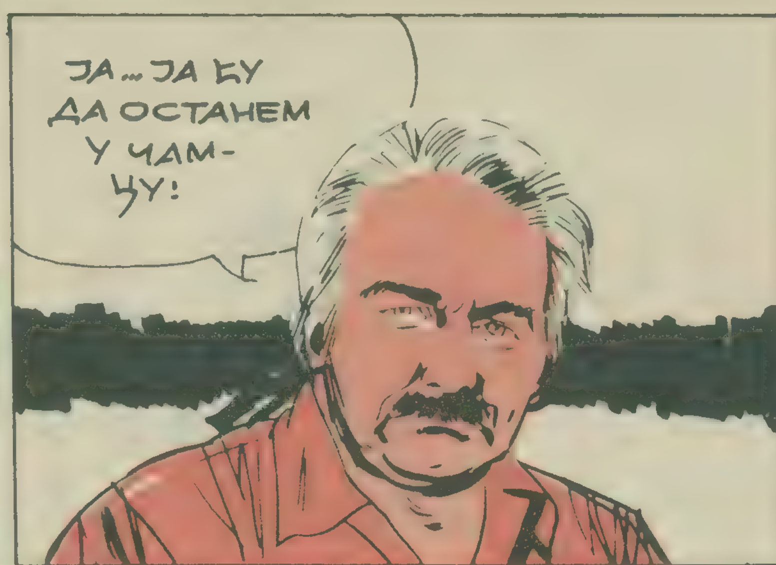

ИАКО НАС КРАЉ ШТИТИ, ОВО ШТО СМО ЧИНИЛИ НИЈЕ БИЛО ДОБРО!


УСКОРО СМО СЕ ОПЕТ НАШЛИ НА ОБАЛИ...
КАКАВ ЈЕ ТВОЈ ПЛАН, КАПЕТАНЕ!


ИСПЛОВИЋЕМО ЧИМ СЕ СНАБДЕМО ХРАНОМ И ВОДОМ!


ХМ! ХОЋЕТЕ ДА НАС ОНИ ПОНОВО НАПАДНУ?
АКО ЗАЂЕМО У ЏУНГЛУ НИКАДА СЕ ИЗ ЊЕ НЕЋЕМО ИЗВУЋИ!
ЈА МОГУ И БЕЗ ХРАНЕ...

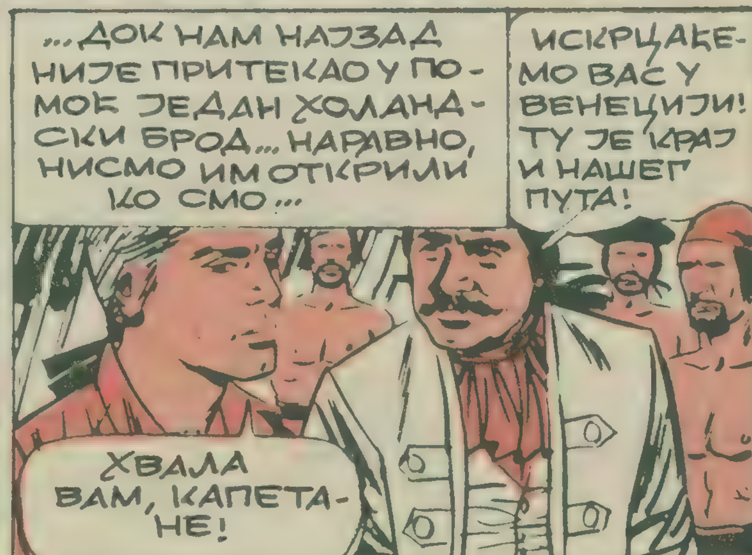

КУКАВИЦЕ! ХОЋЕ-ТЕ ЛИ СА МНОМ ИЛИ НЕ?


ЈА... ЈА ЋУ ДА ОСТАНЕМ У ЧАМЦУ!


УБРЗО СМО СЕ СНАБДЕЛИ ХРАНОМ И ВОДОМ...
НИСМО НАИШЛИ НИ НА ЈЕДНОГ ДОМОРОЦА!
РЕКАО САМ ВАМ ДА СУ СЕ УПЛАШИЛИ ТОПОВСКЕ ПАЉБЕ И РАЗБЕЖАЛИ!


ВРАТИЛИ СМО СЕ НА ОБАЛУ...
КРЕЋЕМО, МОМЦИ!


КО ЗНА КОЛИКО СМО ДАНА ЛУТАЛИ МОРЕМ...


...ДОК НАМ НАЈЗАД НИЈЕ ПРИТЕКАО У ПОМОЋ ЈЕДАН ХОЛАНДСКИ БРОД... НАРАВНО, НИСМО ИМ ОТКРИЛИ КО СМО...
ИСКРЦАЋЕМО ВАС У ВЕНЕЦИЈИ! ТУ ЈЕ КРАЈ И НАШЕГ ПУТА!
ХВАЛА ВАМ, КАПЕТАНЕ!


НАЈЗАД СМО СЕ НАШЛИ НА ЧВРСТОМ ТЛУ...
ОВДЕ ЋЕМО СЕ ОПРОСТИТИ, МОМЦИ! МОЈ САВЕТ ВАМ ЈЕ ДА ЗАУВЕК НАПУСТИТЕ ГУСАРСКИ ЖИВОТ!


ЗБОГОМ, КАПЕТАНЕ! НИКАДА ТЕ НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ!
СРЕЋНО, БОБЕ!
ЗБОГОМ, ПРИЈАТЕЉИ!
ХВАЛА НА СВЕМУ ШТО СИ ЗА НАС УЧИНИО!









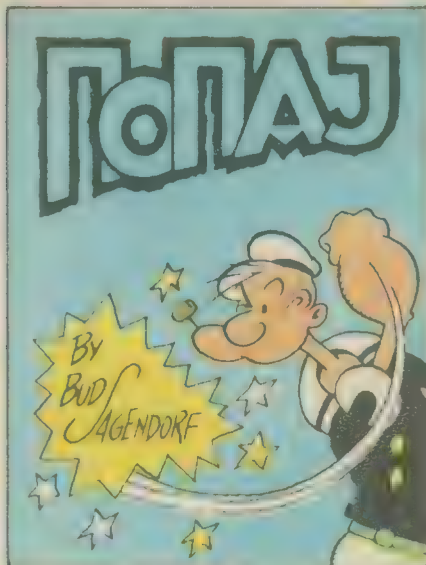








У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: АЈВАНХО (по роману Валтера Скота)

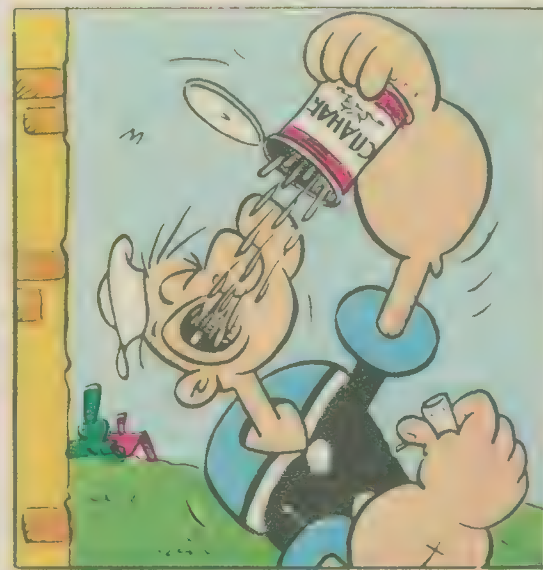

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF


ОСЕЋАМ ДА ЈЕ ТО БАШ ДАНАШЊИ ДАН!
СТОВАРИШТЕ СПАНАЋА

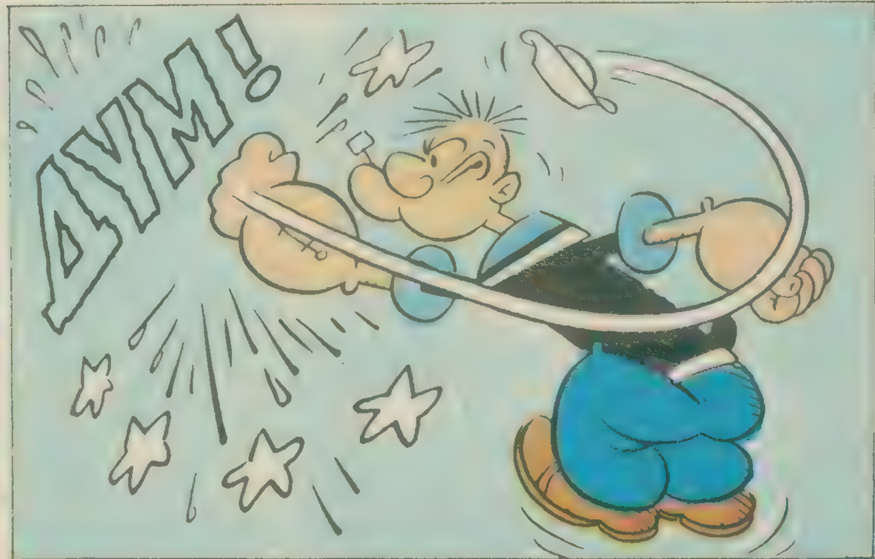

ЈЕ Л' СТИГ'О ?!
АХА! ПРЕ ЈЕДАН САТ!

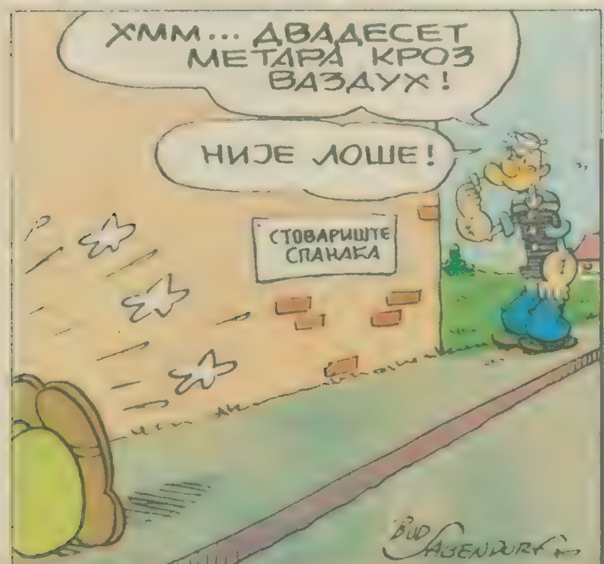

ПРВИ САНДУК ОВОГОДИШЊЕГ СПАНАЋА!
СЈАЈНО! ДАЈ ЈЕДНУ КОНЗЕРВУ!
СПАНАЋ


САМО ТЕ МОЛИМ... ПРОБАЈ ГА НАПОЉУ!
АХА!


СПАНАЋ


?
ПА, ТРАПАВИ МЕДВЕДУ, НАИШАО СИ У ПРАВИ ЧАС!


ДУМ!


ХММ... ДВАДЕСЕТ МЕТАРА КРОЗ ВАЗДУХ!
НИЈЕ ЛОШЕ!
СТОВАРИШТЕ СПАНАЋА
BUD SAGENDORF


УЗИМАМ ДВА ПУНА КАМИОНА!
ПАМЕТНО! СПАНАЋ ОВЕ ГОДИНЕ НИЈЕ БАШ СЈАЈНО РОДИО ПА ЋЕ СЕ ОВАЈ БРЗО РАСПРОДАТИ!
СПАНАЋ
СПАНАЋ
СПАНАЋ

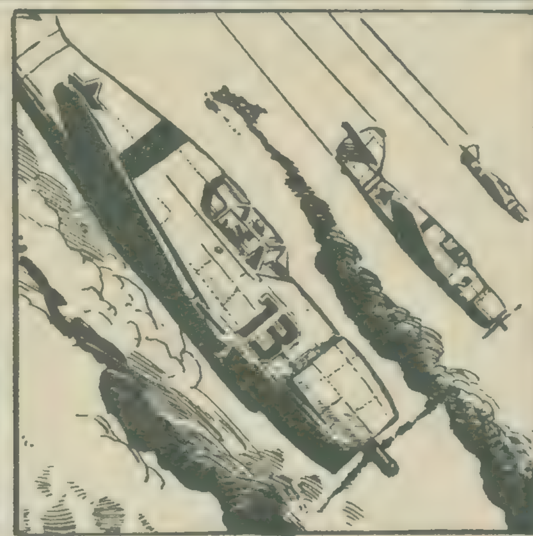
Јосип Крижај: ПИЛОТ БРОЈ 13



Фашисти више нису знали које методе мучења да примене. Изгледало је да Крижају нема спаса и да ће га после девет месеци мучења стрељати. Међутим, учинило им се кориснијим да га, са још неколико пилота Републике, размене за заробљене Франкове авијатичаре.



Измучен и исцрпен Крижај је отишао у Словенију на одмор. Ране су му полако зацељивале. Свеж плански ваздух и добра храна враћали су му снагу. Чим је прездравио и опоравио се Крижај се вратио у Шпанију.



На небу се поново појавио пилот број 13. Фашистички пилоти, који су чули да је тежак инвалид, а неки чак и да је умро, запрепастили су се. Ужас који је Крижај сада сејао међу њима био је још гори него раније.



Победе црвеног пилота ређале су се једна за другом. Приликом сваког слетања другови су га дочекивали радујући се његовом повратку и његовим подвизима. Крижајеви летови постајали су легенда.



На жалост, снаге генерала Франка, потпомогнуте италијанским и немачким фашистима, биле су исувише јаке. Републиканска војска је морала да се повлачи. Фашисти су се тешко светили за отпор који им је народ пружао.



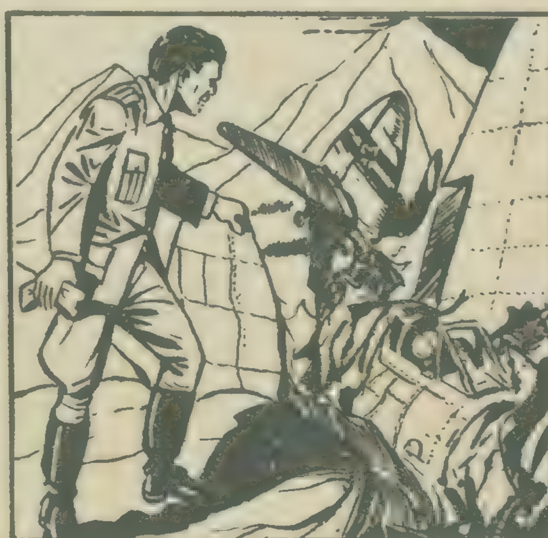
Рат изгубљен у Шпанији и терор који је генерал Франко спроводио још више су у Крижају побудили мржњу против фашиста. Своју пилотску вештину и храброст ставио је у службу народноослободилачке борбе своје земље — Југославије.



Ескадрилу партизанских ловаца водио је сигурно и вешто. Многи ратни подвизи Јосипа Крижаја, командира ловаца славног 112. пука, нису забележени ни у каквом дневнику. Али је зато у срцима свих бораца који су га познавали остао дубоко урезан његов лик. Исто као и у Шпанији, и овде је био страх и трепет за фашисте.



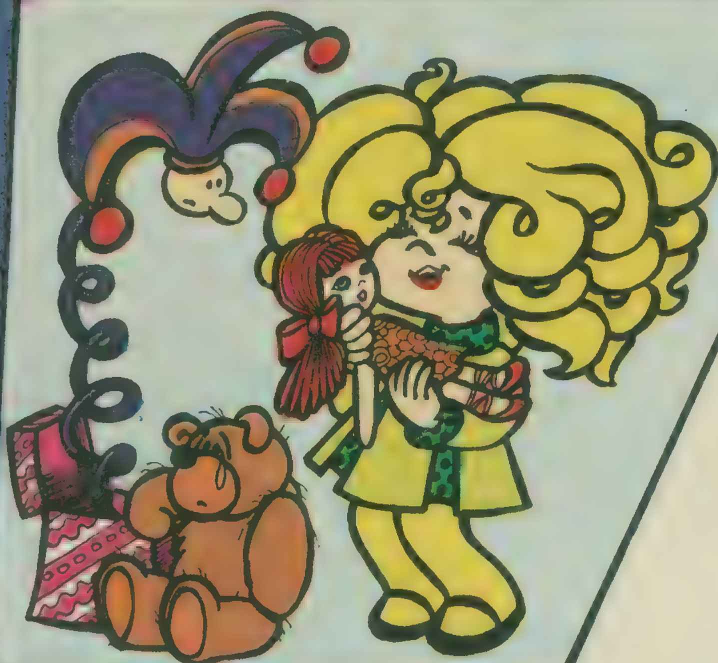
Шестог октобра 1948. године полетео је на свој последњи лет. Требало је извршити један специјалан задатак. Сео је у свој јак и узлетео. Био је кишни дан.



Тек што је нестао иза облака, време се погоршало. Сви су на аеродрому знали да се Крижај бори да пробије облаке. Овог пута није имао среће. Нашли су га у скршеном авиону на Снежнику. Четири високе јеле чувају стражу крај његовог гроба на висини од 1.300 метара.

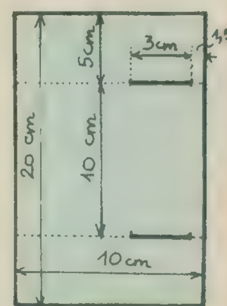
КРАЈ

ЛУТКА ЦАНА





A B C D E E 1





Лутка Цана душу је дала да се прави кад напољу пљушти киша. Искористите једно кишно поподне и направите лутку Цану. Придржавајте се нашег упутства и Цана ће зачас бити готова. Ако лепо „испадне“ можете је поклонити другарици за рођендан, или њоме допунити своју колекцију лутака.

Лутку **(црт. 1)** и њена стопала **(црт. 2)** прекопирајте преко индига на два парчета материјала ружичасте боје (по могућству чвршћег ангин платна). Приликом прекопирања пазите на Цанино лице. Од материјала искројте лутку и њена стопала **(црт. 4)**, извезите лице пуним бодом **(црт. 5)** а затим тело прошијте по ивицама, сем делова **АБ** и **ЦД**, а онда материјал преврните на лице и кроз отворе напуните је ватом и руком зашијте те отворе **(црт. 7)**. Стопало пришијте као што видите на **цртежу 6**, при том пазите да се тачке **Е** поклопе.

Цанину косу направите од вунице и то прво шишке, а затим остали део косе **(црт. 8)**. Према **шеми 3** искројте хаљиницу, обрубите је, а око врата провуците конац за вез и хаљиницу наберите **(црт. 9)**. Ципеле **(црт. 10)** зашијте, а изнад пете пришијте две пантљике. Готову Цану видите на **цртежу 11**.

ЗАРОБЉЕНИК

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Четири члана посаде стајала су без речи пред поручником-командиром Џоном Морзом на рампи за узлетање хеликоптера у поморско-ваздухопловној бази у Лемуру, у Калифорнији. Било је четири сата ујутру, 10. јула прошле године. Тишину раног јутра реметило је само брујање два мотора хеликоптера „енцел-4", који је припадао спасилачкој екипи.

Поручник Морз, ветеран међу пилотима хеликоптера и отац двоје деце, желео је да својој посади саопшти шта их очекује.

— Спустићемо се у онај дубоки, узани кланац да бисмо спасли младића који тамо беспомоћно седи на једној стени у реци — рекао је. — Надам се да је још тамо и да ћемо га затећи кад стигнемо. Наш задатак веома је тежак: простора за маневрисање готово и нема. Ветар у кланцу је јак и може лако да обори хеликоптер. Мислим да вам је већ јасно да све мора функционисати савршено, како посада тако и апарат. И најмања грешка води у пропаст.

РЕКА ЈАЧА ОД РУКУ

Застао је да чује одговор посаде. Његов копилот, поручник Фил Гризбах није рекао ништа. Дан Харт, Тед Џонс и Сид Чиверс, три младића који су били на одслужењу војног рока, имали су право да одбију сваки цивилни задатак. Међутим, и они су ћутањем рекли да се не повлаче.

— У реду — рекао је Морз. — Полазимо.

Док је летео према Јосемитском парку, удаљеном од базе око 165 километара Морз је размишљао о опасностима овог задатка. Претходне вечери разговарао је телефоном са Питом Томпсоном, стручњаком за спасавање у овом националном парку. Томпсон га је обавестио да ће младић Тејлер Сил провести дугу ноћ на стени у захукталој реци Толумн у кланцу Мјуир. Кланац је дубок најмање 250 метара, са готово усправним гранитним зидовима који се при води сужавају на свега осам и по метара. А Сил је могао бити спасен само ако се до њега спусти хеликоптер опремљен витлом.

Два дугогодишња добра друга, деветнаестогодишњи Тејлер Сил и Рик Јодер одлучили су да за време викенда пропешаче огромним Јосемитским националним парком. Тајлер је управо служио војни рок у морнарици и налазио се на одсуству.

Кренули су у суботу, 7. јула прошле године и ишли неких петнаестак километара путем обележеним на мапи до места званог Десет језера. Ту су се улогорили, а затим мало пливали и пецали.

У недељу ујутру сложили су се да би било занимљивије да се до места на коме су оставили свој аутомобил врате неким другим путем. Спустили су се километар и по до реке Толумн пошто су намеравали да следе њен ток око три километра а онда да наставе другим путем, такође обележеним на мапи.

Пет сати су опрезно обилазили водопаде, оборена дебла и високу траву. Кад су стигли до брзе реке, у클ештене међу стенама, Тајлерове ноге су биле натекле од пешачења. Уз реку није било праве обале, већ само узана неравна камена литица по којој су опрезно корачали око један сат. На једној окуци нестало је и ње; претворила се у део гранитног стрмог зида. Обојица су већ били сасвим исцрпљени.

— Река је крај обале мирна — показао је Рик руком. — Скочићу у воду везан конопцем да ме можеш извући. Можда ћу тако моћи да видим шта се налази иза окуке.

Тајлер је везао један крај конопца око своје руке, а Рик је са висине од два и по метра скочио у реку. Тек што се нашао у води, нога му се оклизнула о стену. Уплашен да ће повући Тајлера за собом одмах је испустио конопац из руке. Дохватила га је и понела брза бујица. Бесомучно је ударао рукама и ногама настојећи да држи главу изнад запенушене воде и покушавајући да избегне стене. Ипак је ударио о једну стену и успео је да је обгрли, али му је брза вода одвојила руке од стене и поново га понела. Тренутак касније опет је изронио и грчевито се ухватио за другу стену, свестан да му од тога зависи живот.

Док је ужаснуто посматрао шта се догађа с Риком, стрепећи да пријатељу нема спаса, Тајлор се изненада оклизнуо.

ТО ЈЕ ГЛУПО!

Могао је да поврати равнотежу, али је у том тренутку помислио да ће можда моћи да помогне свом пријатељу и уместо да се задржи скочио је у воду.



К КАЊОНА



ОКО МАЛЕНЕ СТЕНЕ ЗА КОЈУ СЕ ТАЈЛЕР ГРЧЕВИТО ДРЖАО БЕСНО СЕ ПЕНУШАЛА БРЗА БУЈИЦА.

Пао је право на једну стену и сломио зглоб леве ноге. Ковитлајући се око њега, бујица га је подигла и нанела на једну стену. Рик се налазио неких четири метра испред њега.

— Рик! Рик! — викао је Тајлер.

Рик је окренуо главу и запрепашћено га погледао:

— Тајлере, како си стигао ту?

— Ја сам... Ја сам скочио...

— Тајлере, то је глупо! Ја више не могу да издржим.

— Мораш, Рик! — надјачао је Тајлер хучање воде.

Рик је некако успео да извије тело и бујица га је ударила са стране и помогла да се попне на стену. Сада је лежао на стени и дрхтао од изнурености. Тајлерова стена налазила се у средини реке и сваки покушај да са ње сиђе био би раван самоубиству. Али, Рик је видео да га од зида кланца одвајају само два-три метра, а на половини пута вирила је из воде још једна стена. Кад би скочио на стену а затим на стрму обалу, спасао би се.

— Остани ту! — довикнуо је Тајлеру — ја идем по помоћ.

— Све зависи од тебе, Рик — одговорио је Тајлер.

Рик је скупио сву снагу, скочио и неколико тренутака касније стигао до зида кланца. Почео је да се пење. Да би нашао место на које би могао да крочи стопалом или за које би могао да се ухвати руком, морао је да иде час десно, час лево. Понекад је морао и да се враћа. Знао је да ће, ако се оклизне пасти као камен и тада не би било спаса.

После неких 300 метара зид кланца је постао мање стрм. Одлучно је наставио да се пење. Ускоро је река била дубоко под њим као бела трака. Кад је пао мрак, легао је и скупио се у густом грмљу. Морао је да стане. Знао је да се не сме изложити опасности да се у мраку оклизне и падне у провалију. Јадни Тајлер, помислио је дрхтећи од хладноће.

И Тајлер је дрхтао на својој стени дугачкој нешто више од једног метра. Повремено би га обузео паничан страх и тада би викао и плакао.

Ни када је свануло није му било лакше. Дан се вукао дуг и мучан. Кад је погледао на сат, било је пет по подне. На стени се налазио већ 24 сата. Одлучио је да ту остане до јутра. Ако помоћ не стигне, покушаће да се спусти низ стену и доплива до зида кланца. А није знао да се одмах иза окуке налази водопад који ће га, ако се отисне низ воду, једноставно смрвити.

ЈОШ ЈЕДНА НОЋ

Високо изнад Тајлера и већ километрима далеко, исцрпљени Рик стигао је око 17 часова до ренџерске станице у којој су на дужности били Пит Томпсон и Ричард Смит. У 18.15 Рик и Смит су први пут прелетели преко кланца, али нису видели ништа. Тајлер је лежао склупчан на стени и кад је чуо брујање мотора помислио је да му се то само причињава. Није ни подигао поглед. Прелетели су поново и овога пута Тајлер их је видео. Почео је да маше рукама. Рик га је угледао и радосно потапшао Смита:

— Ено га!

Пошто се мали авион спустио на пропланак недалеко од кланца, Смит је радио-везом објаснио Томпсону где се тачно налази Тајлер и описао му какве ће тешкоће очекују спасилачку екипу. Сложили су се да се Рик и Смит спусте у кланац и проведу ноћ у Тајлеровој близини, да би га охрабрили. У међувремену, Томпсон ће затражити од морнарице да пошаље спасилачки хеликоптер.

— Можете ли издржати још једну ноћ? — довикнуо је Смит Тајлеру. — Ујутро ће стићи хеликоптер с каблом.

Зар још једну ноћ, помислио је Тајлер. Задрхтао је од помисли да може задрмати и у сну пасти са стене у — смрт.

— Мислим да могу — ипак је одговорио.

Рано следећег јутра „енџел 4" се спустио у долину Јосемит да узме Пита Томпсона. Ренџер је обавестио посаду какве их тешкоће очекују, нагласивши да је сваки секунд драгоцен јер ветар дува све јаче.

НАЈОПАСНИЈИ ЗАДАТАК

Кад је прелетео преко кланца, пилот Морз се спустио на неких 120 метара у кањон. Пошто сваки килограм умањује стабилност лета, Томпсон је истоварен на малој заравни, око 500 метара далеко од Тајлера Сила.

— Спуштамо се — објавио је Морз.

Морз се пажљиво приближио северном зиду.

— Стој! Сад ћу спустити Чаверса — рекао је Харт. Док је спуштао свог колегу уз помоћ електричног витла, давао је даља упутства пилоту.

Кад је стигао до стене, Чаверс се обрати Тајлеру.

— Извући ћемо те за неколико минута. Мораш провући руке и ноге кроз овај ам, а онда ћу кабл откачити са свог ама и прикопчати га за твој.

Морз је морао веома пажљиво да маневрише јер је хеликоптер на једној страни сада имао додатну тежину од преко 80 килограма. Полако су почели да дижу Тајлера, и кад су га увукли у хеликоптер, Харт је рекао:

— А сад спуштам кабл по Чаверса.

Ветар је постајао све јачи и Харт је три пута морао да спушта кабл док је Чаверс, већ на Тајлеревој стени, успео да га ухвати и закачи куку за свој ам. Па, ипак цело спасавање трајало је свега десет минута.

Морз је опустио хеликоптер на оближњу зараван да узме Томпсона, Смита и Рика. Тајлер се осмехнуо Рику, срдачно му захвалио и утонуо у дубок сан. А Рик је, ван себе од среће, стезао руке члановима посаде, захваљивао им и честитао истовремено.

Исцрпљен и радостан, Морз се поносио својом посадом.

У 3500 часова лета никад није имао опаснији задатак.

Кад је све већ било готово, Тајлер Сил се с језом сећао оног што му се догодило:

— Ја сам био непознат човек оним људима у хеликоптеру — причао је са захвалношћу. — Али, они су ипак свесно изложили своје животе опасности да би мене спасли. Све то изгледа невероватно! **М. И.**

ЗАНИМЉИВОСТИ



РЕКОРД

Нов светски рекорд у слободном падању без падобрана поставио је недавно Олив, један мачак из канадског града Торонта. Олив је пао с крова једне шеснаестоспратнице и непосредно пре но што је додирнуо земљу његова брзина је износила око 160 километара на час. При паду Олив је само поломио две предње шапе. Пре Олива рекорд у слободном падању држала је енглеска мачка Пуси која је 1965. пала с једанаестог спрата и остала жива.

Ветеринар који је лечио Олива каже да у његовој „срећи" не види ништа чудно јер су мачије шапе изврсни амортизери. Поред тога мачке при паду инстинктивно накостреше реп који им тада служи као нека врста падобрана.

СТРУЧЊАК

Арве Телефсен, норвешки виолиниста светског гласа, извео је недавно занимљив опит. У старом, искрпљеном капуту и са безобличним шеширом стао је на угао једне од најживљих улица у центру Осла и почео да свира. Око њега су се одмах окупили радознали пролазници али ниједан од њих није препознао славног уметника. У шешир „уличног свирача" бачено је свега неколико новчића. Пошто је готово два часа слушао његово свирање, домар једне музичке школе у Ослу рекао му је одлазећи: „Талентован си, пријатељу, али ти недостаје техника"!



ПОШТАР НА ОДМОРУ



Ако један човек никад не прима пошту у томе не мора да има ничег необичног. Али ако у једном читавом градском кварту нико десет година не прими чак ни једну једину дописницу онда се неком треба обратити за објашњење.

Тако су и поступили житељи италијанског града Вентимиља — обратили су се полицији. Полицајци су одмах пошли правим трагом: закуцали су на врата рејонског поштоноше. Даље од врата нису могли јер је кућа била препуна пакета и џакова с поштанским пошиљкама. Требало им је прилично времена да преброје 16 хиљада писама и 30 хиљада дописница и разгледница.

— Дојадило ми је да вучем тешку торбу — објаснио је поштоноша полицајцима. — Какав је то живот: ако је киша, носи пошту, кад звезда припече опет је тегли. Трчи уз степенице, трчи низ степенице... Ето, зато сам одлучио да се мало одморим.

Dan Barry

ФЛАШ ГОРДОН























ИДУЋЕГ ПЕТКА: **НОВА ЕПИЗОДА!**



Тражимо пријатеље



Имам 14 година. Жеља ми је да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Волим бит музику, глумце и певаче. Језик дописивања српскохрватски и енглески. **Рапа Дрита** ,основна школа „Глигор Прличев", Охрид.

Жеља ми је да се дописујем са вршњацима из наше земље. Стар сам 13 година. Хоби ми је филателија. Уз писмо молим и фотографију. **Бранислав Ступар**, Здравка Челара 12, Футог.

Желио бих да објавите моју адресу у рубрици „Тражимо пријатеље" како бих могао да се дописујем са својим вршњацима из целе земље. Скупљам сличице певача које бих мењао. **Милан Спасојевић**, село Стража, Лешница.

Имам 14 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље и иностранства. Језик дописивања енглески и српскохрватски. **Јагодина Недељковић**, Врђани 31, Рипањ код Београда.

Ученик сам VIII разреда основне школе. Желим да се дописујем са младима. Уз писмо молим фотографију. Навијам за „Црвену звезду". Скупљам стари новац и разгледнице. **Видоје Филиповић**, село Пилица, Вајина Башта.

Желим да се дописујем са другларицама и друговима из Југославије, СССР-а и Пољске на српскохрватском и македонском језику. Стара сам 14 година. Од певача волим Здравка Чолића и Кићу Слабинца. **Јасминка Тодорова**, Нови Велес 78, Титов Велес.

Желео бих се дописивати са другарицама и друговима из Југославије и иностранства. Навијач сам „Партизана". Волим народну музику. **Илија Шанта**, Иве Лоле Рибара 35/А- Сремски Карловци.

Ученик сам VIII разреда основне школе. Молим другарице и другове који желе да се дописују да ми се јаве. Одговорићу сваком. Језик дописивања: руски, француски, грчки и српскохрватски. **Небојша Пешић**, Раде Нилића 11, Параћин.

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље и иностранства. Волим забавну музику и скупљам разгледнице. Језик дописивања српскохрватски, француски и бугарски. **Даница Илић**, Иве Лоле Рибара 7, Димитровград.

Ученица сам I разреда гимназије и желела бих да се дописујем са младима из наше земље који воле забавну музику. Обожавам Бобу Стефановића и Џонија Холидеја. **Невенка Милутиновић**, Озренска 58, Београд.

Ученик сам I разреда гимназије. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Европе, Америке и Аустралије. Језик дописивања српскохрватски, француски, енглески и руски. Мој хоби је скупљање поштанских марака. **Ђорђе Перић**, Здравка Челара 17, Футог.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Ученик сам III разреда школе за квалификоване раднике. Навијам за „Звезду". Скупљам аутограме њених играча. **Зоран Ђосић**, Моравска 2, Нови Сад.

Желим да се дописујем са младима широм наше земље који воле бит и поп музику. Стар сам 16 година. Волим моторе, навијам за „Црвену звезду". **Славољуб Миљковић**, 18232 Читлук код Сокобање.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше домовине и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и француски. Навијам за „Динамо". **Надица Гргурић**, Улица Братства и јединства 3, Српске Моравице.

Имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Уз писмо молим фотографију. Волим спорт, моду и музику. Језик дописивања руски и српскохрватски. **Радмила Давидовић**, Лењинова 2/II, Србобран.

Ученица сам гимназије и имам 15 година. Желела бих се дописивати са друговима и другарицама до 18 година. Волим бит музику Алиса Купера, Цепелине а највише Марк Болана. **Гордана Танасковић**, Добрачина 56-а, Београд.

Велика ми је жеља дописивање са другарицама и друговима широм наше домовине. Стара сам 15 година. Волим спорт, нарочито рукомет. Навијам за „Црвену звезду". **Милка Радивојевић**, Београдска 14а, Вечеј.

Стар сам 12 година. Скупљам марке, привјеске, значке, стари ковани и папирни новац. Желим се дописивати са вршњацима из земље. Језик дописивања српскохрватски и енглески. На свако писмо одговарам. **Давор Балић**, Јабуковац 15, Загреб.

РЕЗУЛТАТИ ЗАБАВНИКОВОГ НАГРАДНОГ КВИЗА

БАЛ ПОД МАСКАМА

У овом наградном квизу, објављеном у „Политикином забавнику" **број 1172 од 14. јуна** ове године, учествовало је око пет хиљада читалаца. Забавников жири прегледао је све приспеле купоне и међу тачнима изабрао на срећу десет.

Тачни одговори гласе: 1. пресована угљена прашина; 2. лицитација, јавна продаја; 3. леп младић; 4. уговор; 5. обичај; 6. носач; 7. стара шпанска игра; 8. бал под маскама и 9. галерија слика.

Десет читалаца чија је имена извукао жири добили су на поклон од Издавачког предузећа „Вук Караџић" из Београда по једну књигу:

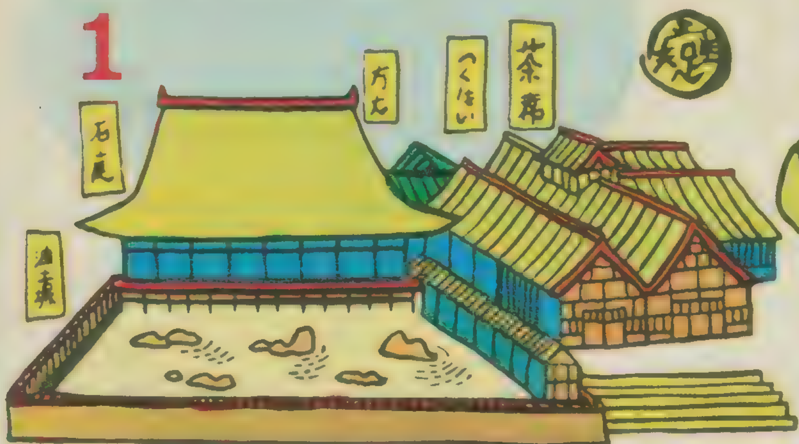


Књигу су добили: **1. СЛАВИЈАН НОВАКОВИЋ**, Ђуке Динић 41, 16000 Лесковац **2. МИЛАН КРСТИЋ**, Ж. Зрењанина 32, 26000 Панчево **3. СЛОБОДАН ИВАНОВИЋ**, Видска 29, 11000 Београд **4. БРАНКА ВУЧИЋЕВИЋ**, Хајдук Вељкова 3, 32300 Горњи Милановац **5. ОЛГА ТОМИЋ**, Приједорска 82, 71000 Сарајево **6. ГОРАН ТОДОРОВ**, Сутјеска 24, 92000 Штип **7. СЛАВКО ОСТОЈИЋ**, Насеље железаре 2/11, 81400 Никшић **8. КОСА ГАВРИЛОВ**, Маричка 14, 11090 Раковица, Београд **9. МИЛУТИН ЛЕКИЋ**, Ивана Милутиновића 48, 38400 Призрен и **10. ВЕСНА ПРОТИЋ**, Л. Рибара 1, 34300 Аранђеловац.

БИСЕРНЕ ДЕВОЈ

ЗА РАЗМИШЉАЊЕ — Ово што видите је храм **Рионџи** са познатим зен светилиштем „Вртом стена“. Некад су верници сатима зурили у симетричне валове белог песка с потопљеним стењем и — размишљали. Данас овде туристи учествују у традиционалном обреду спремања и испијања зеленог чаја уз који се грицка веома сладак ружичасти колачић који замењује шећер.

1



ЗЕМЉА ШУМЕ — Из Наре смо кроз шуме бамбуса и плантажа чаја кренули на југ, према пацифичкој обали. У брдима дочекале су нас густе шуме тамнозелене кедровине. Уопште, Јапанци су познати по чувању и обнављању шума, више од 50% целе земље покривено је шумама! Дрво је главни грађевински материјал за домаћу архитектуру јер је најотпорнији на потресе. Само за последњих сто година било је у Јапану 227 катастрофалних земљотреса!

2





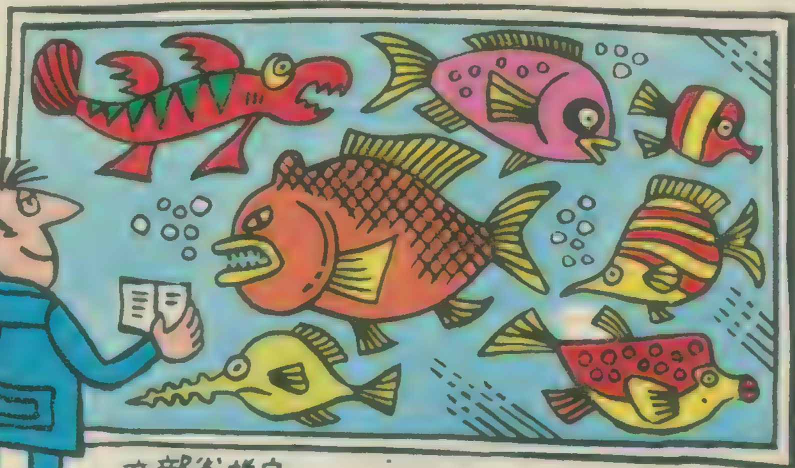




ОДРЕКАО СЕ БОГАТСТВА — Сакија Муни Сидарта Гаутама или краће Буда родио се пре више од 2.500 година у племићкој породици на обронцима Хималаја у Непалу. Као младић одрекао се богатства и повукао у самоћу да размишља. Обилазећи земље учио је да су сви људи једнаки и био против каста. Данас има преко петсто милиона будиста у свету. У Јапан је будизам стигао у VI веку из Индије и Кине и пуних двеста година борио се док није постао званична вера. Широм Јапана видели смо на хиљаде различитих кипова Буде: од камена, бронзе, слоноваче, злата, дрвета, пластике.

5





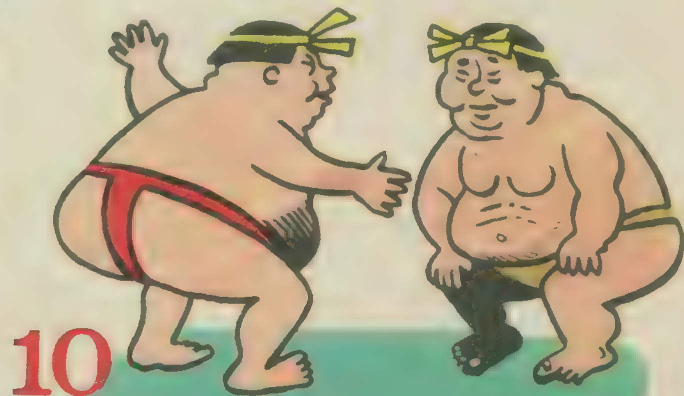
6

КОКИЧИ МИКИМОТО — Ниједан народ није више повезан са морем од Јапанаца. Рибарење запошљава 20% становништва, а извозом морских производа Јапан осигурава велике своте девиза. Постоје 32 средње рибарске школе и два факултета! У огромном кружном акваријуму у Тоби могу се видети сви становници мора — од рачића до ајкула. Припитомљени делфини изводе невиђене акробације. У близини је и Бисерно острво где је сиромашни Кокичи Микимото, почетком овог века, одгајио прве вештачке бисере на свету.

9



БЕЗ ГЛУМИЦА — На повратку у Токио посетили смо позориште **„Кабуки“**, које исте комаде приказује већ двеста година! Све улоге играју мушкарци с папирним маскама на лицу. Глумце обавезно прате свирачи на **„шамисену“**, инструменту са три жице, а поред њега најчешћи реквизити у тим традиционалним комадима су лепезе и самурајски мачеви. Нисмо пропустили да посетимо и **„Кокусаји“**, позориште које на модеран начин даје успео ревијски програм, познат по својој чувеној трупи лепих играчица. Стигли смо да тркнемо и на једну изложбу икебане која је била посећенија него многе наше познате изложбе слика. Зна се да су Јапанци вештину аранжирања цвећа развили до савршенства и то се, као што видите, могло приметити и на овој изложби.



10

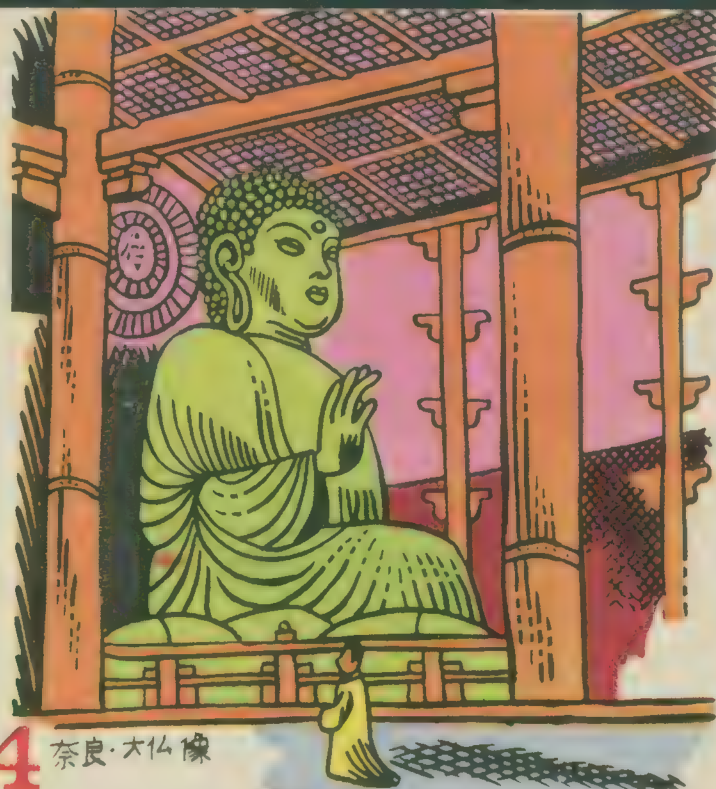
ТЕШКИ ПО 150 КГ — **Сумо** је јапанско рвање, али циљ борбе није да противник додирне леђима земљу већ било којим делом тела, осим стопала, или да буде избачен из ринга. И једно и друго је тешко јер човек од 150 килограма стоји на земљи чврсто као стена, чак и кад га напада противник исте тежине. Најчувенији су рвачи Таихо, Саданојама, Кашивадо. Огромни, округлог трбуха, они раде специјалне вежбе за добијање тежине!

КЕ

ТЕКСТ И ЦРТЕЖИ ALEKSANDAR KLAS

БУДА ИЗ КАМАКУРЕ — Педесет километара од Токија, на југу, постоји још једна стара царска престоница — **Камакура**. Ту се налази големи кип Буде из XIII века, висок четрнаест метара. Само лице високо је читава три метра. Кип је постављен на отвореном простору...

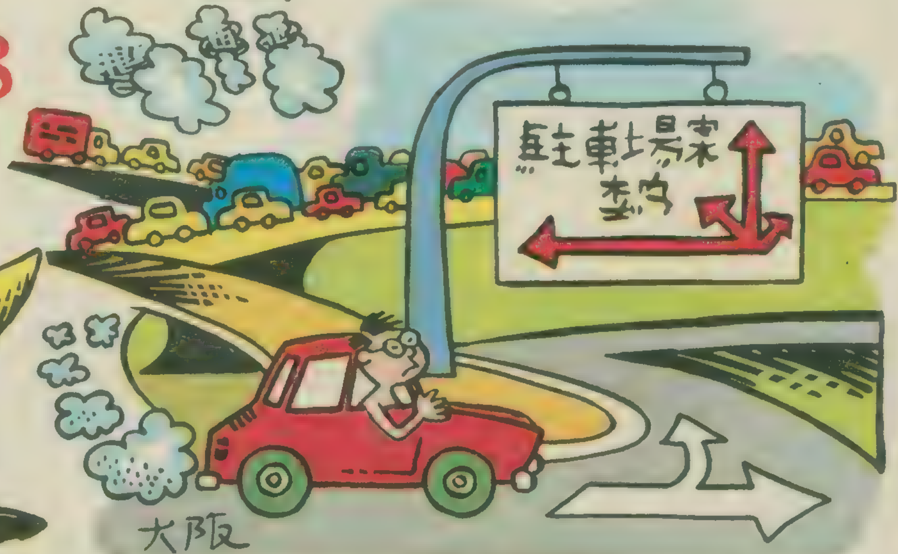




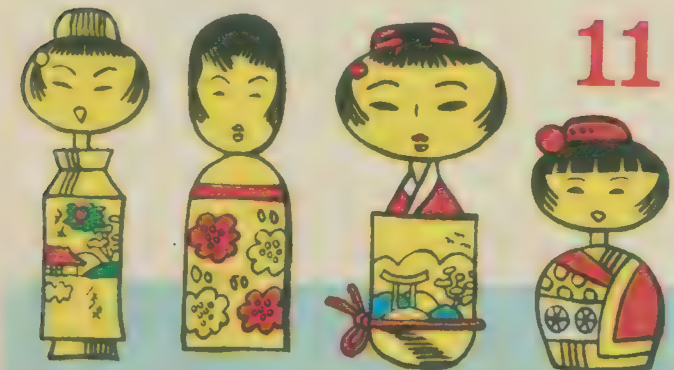
МУШКАРЦИ КУВАЈУ РУЧАК — Микимото је први дошао на идеју да зрнце песка вештачки унесе у шкољку — она тада почиње да се брани, лучи калцијум карбонат преко страног тела — и ту се ствара бисер. Данас бисере из мора ваде Ама-девојке, девојке мора, а мушкарци кувају и чувају децу код куће. Оне су крупније и пуније од осталих Јапанки и овако су опремљене за лов на бисере.

КАО ПЕТОСПРАТНИЦА — Највећи Буда на свету налази се у затвореном простору у храму Тодацири, у најстаријој царској престоници Јапана — **Нара**. Висок је шеснаест метара и још старији од оног из Камакуре. За његову израду утрошено је преко 5.000 тона бронзе и шест година рада. Храм који је подигнут изнад њега води се у књигама као највећа дрвена грађевина на свету.





EXPO-70 — Осака, трговачки и индустријски центар на југу Јапана, други је град по величини у овој земљи, има преко три милиона становника. Чувена је по својим многобројним надземним и подземним улицама у чему се нарочито истиче пословни центар — острво Наканошима на реци Јодо. Пре четири године у Осаки је била одржана последња светска изложба под паролом „Напредак и слога за човечанство". На њој је било укупно 127 павиљона. Земље учеснице трудиле су се да у најлепшим бојама прикажу своја достигнућа. Од ове много хваљене и посећене изложбе данас је као успомена остала само ова седамдесет метара висока „кула сунца" која је била симбол „EXPO-70".



АРИГАТО И САЈОНАРА — О Јапану би се могло још много писати а још више цртати. Да кажемо да је име Јапан кинеског порекла — Јих-пен-куо, скраћено Јихпен или Нипон — и значи Земља излазећег сунца. Кад смо после четрнаест дана напуштали ову далеку и лепу земљу, са токијског аеродрома испратиле су нас исте оне љубазне стјуардесе речима „аригато" — хвала и „сајонара" — до виђења!

СУВЕНИРИ — Луткимцама из највеће токијске робне куће „Гинза-Мацузакаја" нисмо одолели.



ВЕЧЕ УЗ РАДИО

ХИТ СТРАНА

ЗАНИМЉИВОСТИ О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ПОП-МУЗИЧАРИМА

Својевремено је Жика Јелић, вођа YU-групе, био вишеструки омладински првак у гимнастици. Три пута је освајао првенство Србије а једном је био трећи у вишебоју на првенству државе.



Као фудбалери истицали су се некад Далибор Брун, Душан Прелевић и Златко Клун, бубњар трија БУМЕРАНГ. Клун је чак био омладински репрезентативац и многи су му предвиђали сјајну фудбалску каријеру.



Највећи кошаркашки таленат наше поп-музике је Даворин Поповић, вокални солиста групе ИНДЕКСИ. Дуго се чак није знало коме ће се царству, музичком или кошаркашком, Даворин приклонити. На крају је победила музика, на велику жалост сарајевских кошаркашких навијача.



Међу музичарима има и много врсних уметника. Најпознатији су Југослав Влаховић, сликар и карикатуриста, иначе члан београдске ПОРОДИЧНЕ МАНУФАКТУРЕ ЦРНОГ ХЛЕБА, изврсни илустратор Грујица Миловановић из све популарнијег трија ДАГ и сликар Михајло Поповић, бубњар ПОП-МАШИНЕ.



Група TIME има занимљиве чланове. Дадо Топић је познат као велики стручњак за све оправке на инструментима и појачалима. Пецо Петеј је прави одгајивач свих животиња које се могу чувати у кући, а Тихомир Поп Асановић важи за највећег гурмана међу поп-музичарима.



Раша Ђелмаш из YU-групе је из породице познатих мотоциклиста. Својевремено је и сам, заједно са млађим братом, учествовао са успехом на многим мото-тркама



Неки поп-музичари баве се новинарским позивом. Најпознатији међу њима свакако су Љубљанчанин Томаж Домицељ и Марин Шкргетић, вођа загребачке групе ШКРГЕТИЋ.



Миша Марковић је имао успеха као писац песама за децу и ових дана приводи крају једну књигу намењену најмлађима.



Бранко Глушчевић, басиста групе ДАХ из Београда, по занимању је аутомобилски инструктор



Душан Ћућуз, басиста групе ОПУС, својевремено је био познат и као добар диск-џокеј. По томе је познат и Владимир Јанковић-Џет, такође басиста али из састава ЦРНИ ВИСЕРИ. Он има вероватно једну од најбогатијих колекција плоча у Београду.

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Интересује ме адреса гитаристе групе БИЈЕЛО ДУГМЕ а вољела бих и да сазнам нешто више о Миодрагу Костићу, гитаристи београдске YU-ГРУПЕ.

Злата Зрнић,
78300 Приједор

Гитариста групе БИЈЕЛО ДУГМЕ зове се ГОРАН БРЕГОВИЋ а његова адреса гласи М. Обилића 54, 71000 Сарајево.



Миодраг Костић (на слици) рођен је 15. новембра 1950. у Улцињу али је дуго живео у Тузли где је и почео музичку каријеру у групи „ТЕРУСИ“. Миодраг, кога иначе зову Бата, завршио је средњу музичку школу а сада је студент друге године Музичке академије у Београду, одсек теорије. Он је свирао у YU-ГРУПИ од октобра 1971. до августа 1972. године а затим отишао у Сарајево. У лето 1973. долази у Београд и ради са саставом ОПУС али се новембра исте године враћа у YU-ГРУПУ. Свира гитару, клавир и пева.



Интересују ме тиражи наших плоча са поп музиком.

Мехмед Шевка,
Хо Ши Мин 225,
Скопље

За сада је само једна домаћа LP плоча поп-музике доживела златан тираж. То је албум „Дневник једне љубави“ Јосипе Лисац. Колико смо могли да утврдимо ова плоча је продата у преко 26.000 примерака. (25.000 је златан тираж). Тврди се да је први албум КОРНИ ГРУПЕ продат у тиражу између 8 и 9 хиљада примерака, док се о продаји друге LP плоче још не може ништа тачно утврдити али се очекује да ће она ускоро постати сребрна (12.500 примерака). Први албум TIME достигао је сребрни тираж и верује се да је до сада „отишло“ око 15.000 примерака ове плоче. „Киселина“ ПОП МАШИНЕ је продата у тиражу од око 8500 примерака. YU-ГРУПА је одавно добила сребрну плочу за први албум а сада је тираж те плоче готово 20 хиљада примерака. Други албум овог београдског састава штампан је одмах у сребрном тиражу!

ВЕРОНИКА ФИШЕР

ПРВА РОК-ПЕВАЧИЦА ДЕМОКРАТСКЕ РЕПУБЛИКЕ НЕМАЧКЕ

Немачка Демократска Република нема велику традицију „чисте“ поп-музике. Све донедавно модерна музика ове земље огледала се у стандардним снимцима забавне музике и повременом учешћу најпознатијих певача на међународним фестивалима „лаких нота“. У таквој клими и најбоље поп-групе тешко су успевале да скрену неку већу пажњу својим радом.

До промена је дошло средином прошле године после великог Светског фестивала омладине одржаног у источном Берлину. Од тада почиње да се ствара веома модерна музика, коју данас називају „источнонемачки рок“. Пионири те музике били су чланови одличног састава „Панта Реи (PANTA REI) из источног Берлина са певачицом Вероником Фишер (VERONIKA FISHER). После првих већих успеха ова симпатична плавуша одлази из састава и почиње соло каријеру. Наишла је на топао пријем, нарочито код младе публике, и било је потребно свега неколико месеци да стане у ред најтраженијих интерпретатора Демократске Републике Немачке.

Вероника пева модерно, темпераментно а њене вокалне могућности задивљују, тако да није чудо што све њене плоче заузимају високо место на листама популарности. До данас је снимила неколико сингл и једну ЛП плочу. Музички стручњаци предвиђају Вероники велику међународну каријеру и углед какав су већ оствариле Шарлота Залатнај (Мађарска), Марила Родович (Пољска) и Јосипа Лисац.

КАМЕНИ ЦВЕТ

Завладала је мода акустичне музике. Упућени тврде да је разлог веома једноставан: док се издаци за набавку опреме за електричарски састав често пењу на милионе, дотле су издаци око акустичне музике практично никакви. Није онда ни чудо што у сваком граду број „акустичара“ непрестано расте.



У Смедереву један такав састав постаје све популарнији. То је квартет „Камени цвет“ састављен од ученика средњих школа и који искључиво изводи властите композиције. До сада су наступили на више приредби и концерата а као највеће успехе издвајају неколико гостовања у програмима и емисијама Радио-Београда и Радио-Смедерева. Направили су и неколико снимака за Радио-Београд (емисија ВЕЧЕ УЗ РАДИО) и потребе програма Студија Б.

КАМЕНИ ЦВЕТ је основан 7. октобра 1973. године. Чланови су Марија Калановић (пева и свира клавир), Слободан Нинковић (пева, свира блок флауту и удараљке), Слободан Девчерски (пева и свира гитару) и Ненад Драгутиновић (пева и свира прим и гитару). Овај млади састав се одликује солидним инструменталним и добрим вокалним квалитетима. Оно што код њих нарочито пада у „уши“ су веома интересантни текстови. Најпознатије песме: „Сан“, „Море“, „Балада о црвеном шеширу“ и „У плави сутон“.

БЕРЗА ПЛОЧА

Купујем све нове плоче ЛП састава TEN YEARS AFTER.

Горан Бјелобрк,
ВП 2724/10, 91400 Струмица

Купујем ЛП плоче Дејвида Боувија: THE MAN WHO SOLD THE WORLD i LIFE ON MARS, као и сингл плоче: THE JEAN GENIE, JOHN I'M ONLY DANCING, SHANGES i THE LAUCHING GNOME.

Бригита Пшеница,
Босанска 21,
41000 Загреб

ВЕРОНИКА ФИШЕР



ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Имао сам неко чудно осећање пријатности кад сам тај могао да понудим своје слатке пилуле. Мени су били довољне чак и слане.



Фантастична прича

ЗОРАН ПОПОВИЋ

НАЈТЕЖА КАЗНА

Старог Жућка последњи пут сам обишао још док сам био у школи. Колико сам могао да се сетим он је увек био стар, али се никако није мењао. Нисам срео још никога ко би га се сећао као младог. Ко зна колико је имао година. Нико није знао ни зашто га зову Жућко. Можда је некад, док још није био потпуно ћелав, и био жућкаст, али сада није имао ни длаке на глави, ни жуте нити било какве друге боје.

Неко у друштву га је поменуо и ја се сетих да би био ред да га обиђем. Уосталом, обећао сам му да ћу по повратку са свог првог лета у друге галаксије да му све испричам. Био је, уосталом, обичај да сви млади астронаути причају Жућку о својим путовањима. Кажу да је он био један од првих који је путовао хуманопројекторима. Наиме, некада се није тако путовало. Људи су се стискали у малим кабинама свемирских бродова и грдно време проводили путујући. Сада је путовање по свемиру сасвим једноставно. Хуманопројектор вас пошаље у делићу секунде у било који део било које галаксије. Ко је и како поставио пријемнике по целом свемиру ретко је ко знао. Ја нисам био међу тим малобројнима, а Жућка се нисам усуђивао да питам, бојао сам се да ми се не смеје.

Соба без броја

Из плавкастог сандука на улазу у герانторијум метални глас ме упита:

— Шта желите?

— Хоћу да посетим старог Жућка — одговорих.

— Поступите по упутству!

Ставио сам шаку на за то одређени простор и гласно рекао своје име. После неколико секунди метални глас рече:

— Идентификован, ИВПП 101074 БПЗ, можете ући!

Елеватор ме је спустио на једанаести хоризонт тридесет метара дубоко. Сећао сам се Жућкове собе. Једино је он имао засебну собу и једино на њој није било никаквог броја, само је руком било нашкрабано „Жућко“. Лако сам пронашао позната врата и ушао.

Жућко је лебдео на свом ваздушном јастуку и није се ни покренуо кад сам ушао. Само ми рече:

— Укључи јастук где хоћеш и седи!

Нисам то учинио, једноставно сам сео на под и подвио ноге. Увек сам волео тако да седим, љушкање на ваздушном јастуку никад ме није привлачило. Чини ми се да ме је Жућко баш због те навике и волео. Не знам зашто.

Погледао ме је испод ока и рекао само:

— Причај!

Поднео сам му врло исцрпан извештај о путу у галаксију А-6 субтемпоралног космоса. Чинило ми се да сам ја био први који му је о тој галаксији причао, јер ме је веома пажљиво слушао. Али, преварио сам се. Упитао ме је да ли сам тамо видео или чуо нешто о планети број четири.

— Не, нисам ни знао да она постоји!

— Наравно, да би то сазнао требало би да много забрљаш!

Само сам бленуо у њега.

— Зар ниси чуо за кажњеничку планету?

— Да, нешто сам начуо, али нисам знао да је то тамо...

— Тамо је.

Заћутасмо обојица. Присећао сам се свега што сам знао о кажњеничкој планети. На њу су слали све оне којима се изрицала најтежа казна, оне који су чинили најтеже преступе. Знао сам само да је то једино место у свемиру где постоји пријемник али не и отпремник хуманопројектора. Тамо се само могло доћи, али не и оданде отићи. Осим тога мало се шта још знало. Нико није волео ни да говори о кажњеничкој планети. Сама помисао о одласку на планету с које нема повратка била је страшна. Покушавао сам да замислим шта се догађа са људима које тамо пошаљу.

Из размишљања ме трже Жућков глас:

— Што нисам мало млађи! Отишао бих тамо!

Зинуо сам од запрепашћења. Хтео сам да знам шта значи та језива жеља, али стари није хтео више да говори о томе. Поразговарали смо још мало и ја се опростих.

— Ако ти нешто затреба, само ме потражи!

Нисам знао шта би могло да ми затреба, али обећах му.

Живео сам на двадесетом хоризонту, отприлике у средини људске кошнице, како је наш град звао Жућко. Не знам додуше шта значи кошница, али ми се реч допада, лепо звучи. У мом сектору су лежаји на само три нивоа. Кажу да је то привилегија нас свемирских путника. Остали сектори имају по осам нивоа. Мој лежај је на средњем нивоу, па се лако пењем на њега. Смета ми само што је касета за личне ствари тако мала. Ја увек имам неке непотребне ситнице које треба негде сместити, а зна се колико се тих дрангулија може имати. Зато често спавам у оделу да бих могао вишак ствари да држим у џеповима. Пријатељи ми кажу да је то неки остатак прошлости, атавизам, та жеља да имам толике ситнице које ничему не служе. Готово половина мојих познаника није у касетама ништа имала.

Слатка пилула за Улу

Још нечему су се чудили моји знанци. Нису никако могли да схвате зашто често дајем моју слатку пилулу Ули. Она је волела слатке пилуле и ја сам јој давао своју кад год бих је видео. Имао сам неко чудно осећање пријатности кад бих могао да јој понудим своју слатку пилулу. Мени су биле довољне и слане. Ула је одмах трошила цело своје следовање слатких и ја бих јој после давао своје. То се сматрало за настраност. И њен и мој поступак. Срећом, ником није пало на памет да наше понашање преда на анализу. Ваљда се сматрало да је то нека безопасна мана.

Кад сам се вратио из посете Жућку, на мом монитору изнад лежаја чекало ме је обавештење да за три дана треба да се јавим у фетусаријум. То је значило да је на мене пао избор, и дошао ред да дам свој део планском одржавању броја становника. Знао сам о чему се ради и ја сам о томе имао своје мишљење, али нисам смео никоме да га кажем. Чак ни старом Жућку. Обавештење ме је онерасположило и ја реших да пре спавања мало прошетам. Отишао сам до видиковца да кроз перископ погледам површину Земље. Није имало шта да се види осим пустог предела, једноличне пешчане пустиње, али је и то било боље од тесних сектора и правилних низова лежаја. У видиковцу сретох Улу. Одмах јој понудих слатку пилулу, али она само одмахну главом.

Мокре очи

Ула неће слатку пилулу! Па то је немогуће! Погледах је згранут. Била је некако необична, а очи су јој биле мокре, чак јој се неколико капи течности скотрљало низ образе. То мора да је нека бо-



лест! Никад нисам видео нешто тако.

— Шта ти је? — забринуто упитах.

— Ништа — одговори дрхтавим гласом — ништа!

Затим поче да испушта неки чудан испрекидан и јецав звук, а течност из очију јој је сада лила низ лице. Прислонила је главу на моје груди. Кад сам већ хтео да је поведем до одељења за физичку репаратуру, мало се примирила и објаснила да је добила позив да се јави у фетусаријум.

— Знам да је то нормална ствар, али ја не могу, не знам зашто. Када на то помислим, помислим одмах и на тебе и нешто ми онда стегне срце!

— Зар ти је срце болесно?

— Није, испитивања показују да је здраво, то је само неки такав осећај...

Одбијте налог

Одједном, прислонила је уста на моја. Не знам зашто је то учинила и шта то значи, али било ми је пријатно.

И сам сам се чудно осећао. Био сам у најмању руку збуњен. Обузела су ме нека потпуно непозната осећања. Одједном се сетих:

— Идемо заједно код старог Жућка, он ће ваљда знати шта је то са нама!

Жућко нас је саслушао и на све се само смешкао.

— Значи, не знате шта вам је? Е, то се некад звало **љубав!**

— Шта је то?

— То још нико није умео да сасвим објасни, али то је баш то што сад вас двоје осећате... А, ако ме питате шта да радите, могу вам дати само један савет: одбијте да идете у фетусаријум! Учините то одлучно и нагласите да то свесно одбијате. Онда ће морати да вас пошаљу на казненичку планету...

Следили смо се од ужаса. Па то је најстрашнија ствар која се може замислити! Жућко се само смешкао гледајући нас некако сажаљиво.

— Знам да ништа не разумете, али ме ипак послушајте, видећете да сам у праву.

Само смо се згледали. Најзад, после многих убеђивања, обећасмо да ћемо учинити све да нам изрекну најтежу казну. Мада нисмо ништа разумели, осећали смо да старом можемо веровати.

Нова реч

Ула је држала у руци црвени картончић. Сада сам ја био на реду. Пришао сам решетки на плавом сандуку и јасно рекао:

— ИВПП 101074 ВПЗ одбија да иде у фетусаријум, одбија да изврши налог, одбијање је неопозиво!

Сачекао сам неколико секунди и рачунар је избацио црвени картончић. Узео сам га и заједно са Улом пошао у Отпремно одељење. Она је ушла прва. Када се на вратима упалила зелена светлост ушао сам и ја. Процес пројектовања ми је био познат. Све се обави тренутно. Једино ме је бринуло шта нас тамо чека...

Нашао сам се на отвореном простору. Изнад главе ми је било бескрајно пространство, неко чудно плаветнило са чудним беличастим шарама које су се из часа у час мењале. Ненавикао на толики простор, осетио сам лаку вртоглавицу. Спустио сам поглед. Мало даље стајала је Ула. Са њом је било неколико чудно одевених људи. Пришао сам им. Ула ме загрли:

— То је дивно! Дивно је што смо овде! Замисли, рекли су ми да ћемо овде моћи да имамо кућицу која је велика као читав наш сектор, а биће само наша... можеш ли то да замислиш! Тако нешто је заиста дивно!

Још дуго ми је понављала само ту реч: дивно!

Људи су ми објашњавали да се овде живи на површини планете, да има простора за сваког колико ко хоће, да...

Све те ствари сам слушао, мада сам од свега тога мало разумео. Ула је то боље од мене могла да прими, ваљда је у питању неки инстинкт или како ли се већ зове то осећање.

Иако нисам разумео много од тих чудних речи као што је слободно небо, природна храна, слободна личност, ипак сам гледајући зелено тле и плаветнило изнад себе почео да разумевам зашто је Жућко желео да је млађи и да дође овде. Можда не баш да разумевам, али да осећам...

Најзад, човек који нам је објашњавао те чудне ствари рече:

— Хајде, заљубљени, пођите за мном!

Заљубљени! Још једна нова реч, сазнаћу ваљда шта и то значи..



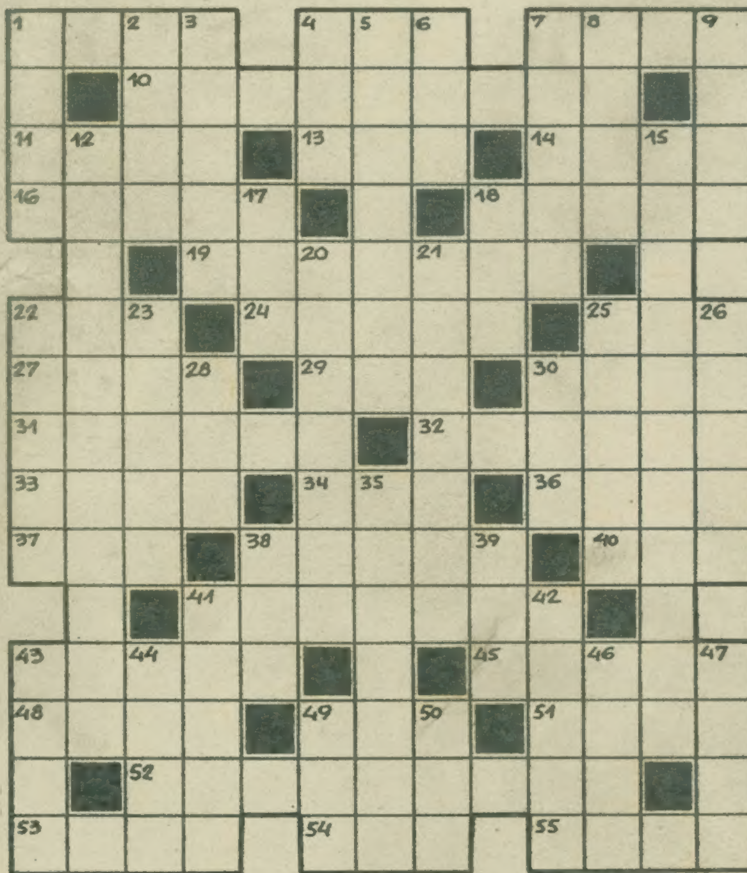
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) младе гране дрвећа са лишћем и пупољцима, служи за сточну храну, **4)** назив, **7)** дирек, **10)** опера Ђузепа Вердија, **11)** древни гудачки инструмент, **13)** загребачка филмска глумица (Карић), **14)** планина у Србији, **16)** земља, сухо, **18)** највећа река у Француској, **19)** место на острву Хвару, **22)** часовник, **24)** део пушке, **25)** женски ручни рад, **27)** место у Далмацији, **29)** агрегатно стање воде, **30)** хемијски елемент, **31)** мочварно подручје (мн.), **32)** узори, савршенства, **33)** безнадност, очајање, **34)** битка, **36)** гимнастичка фигура, **37)** наш књижевник (Матија), **38)** назив за неку врсту инсеката, жгадија, **40)** турска титула, **41)** наш писац историјских романа (Душан), **43)** неупотребљива роба, **45)** наш шаховски велемајстор (Пирц), **48)** река у СССР, притока Волге, **49)** једноцифрен број, **51)** место за улажење, **52)** решење загонетке, **53)** планина у Србији, **54)** поклон, **55)** најјача карта.

УСПРАВНО:

1) свеска за цртање, **2)** саобраћајни знак, **3)** занос, екстаза, **4)** врста врбе, **5)** накит који се носи на ушима, **6)** ноћна птица, **7)** војнички поредак, **8)** један родитељ, **9)** климатско лечилиште, **12)** женска особа која се бави ботаником, **15)** наука која проучава старе културе и цивилизације, до краја средњег века, **17)** скраћеница за: Организација уједињених народа, **18)** индустријска биљка, **20)** јантар, **21)** јединица лучне мере угла, **22)** главни састојак кромпира и неких житарица, **23)** највећи и најсјајнији Сатурнов сателит, **25)** отвор у зиду зграде, **26)** врста гмизавца, **28)** птица тркачица, **30)** срџба, **35)** малена растом, омања, **38)** пристаниште, лука, **39)** голијат, колос, **41)** део главе, **42)** учење, знаност, **43)** недарежљив, **44)** римски бог љубави, **46)** сировина за добијање пива, **47)** гас без боје, мириса и укуса, **49)** патос, **50)** катран.



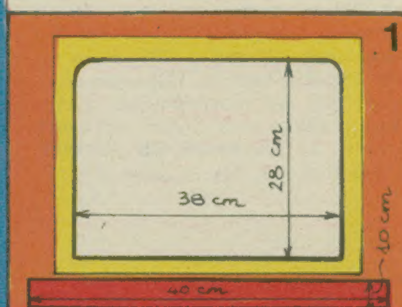
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

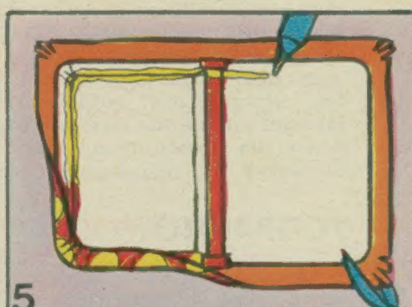
ВОДОРАВНО: 1) колонијализам, 12) Арам, 13) кад, 14) сова, 15) пан, 16) пајац, 18) бик, 19) ин, 20) поданик, 22) ЛЕ, т, 23) роса, 24) аков, т, 26) ортак, с, 29) Атила, 31) ли, 32) Зорка, 35) етар, та, 38) калуп, 40) ас, 41) Вера, 43) катар, 45) е, м, 47) ерари, д, 49) ведра, н, 51) перо, 53) Рила, р, 54) ти, 56) сиртаки, 58) ат, 59) име, 61) „Смена", 62) Ади, 63) лала, 65) ама, 66) дрен, 67) имагинарности.

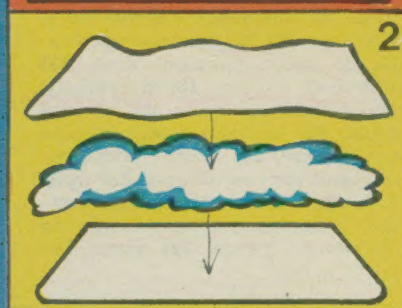
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Миродуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44 дин. Претплата за иностранство: годишње 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

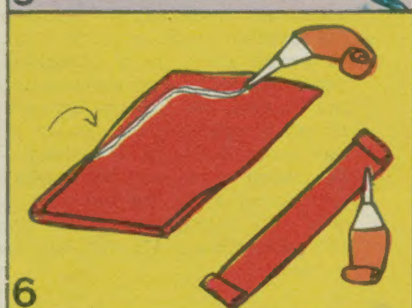


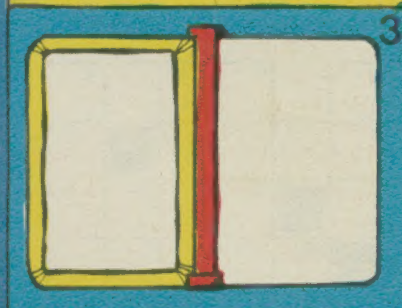
НАПРАВИТЕ САМИ

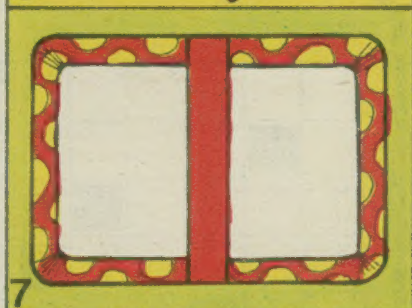


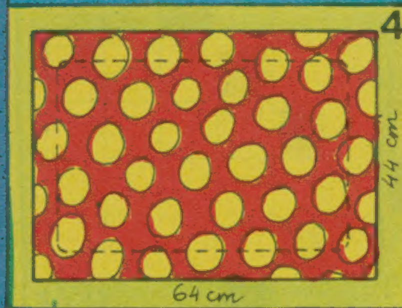


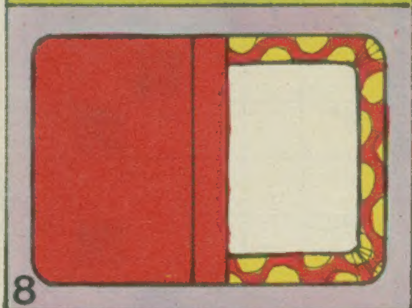




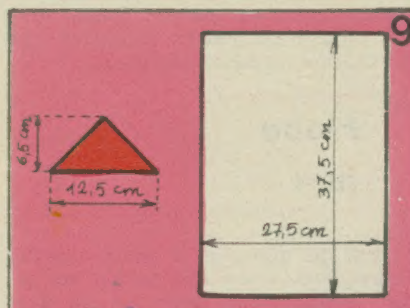




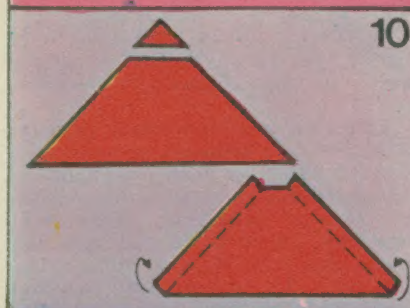










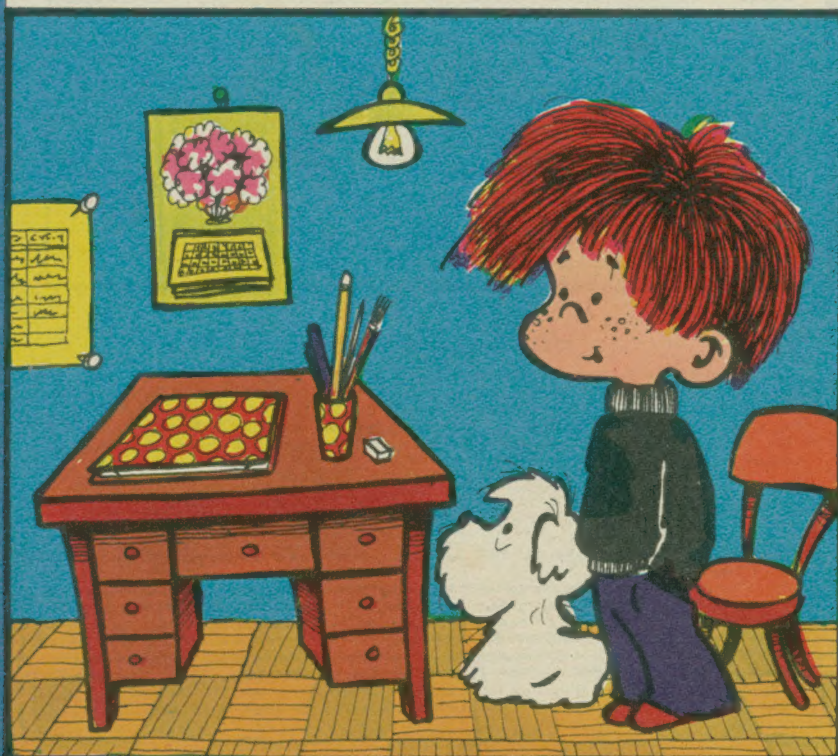




МАПА за писма

Мапу за писма подједнако користе и деца и одрасли. Не прави се тешко а лепо изгледа и као поклон.

Прави се овако: исеците два комада чврстог картона према димензијама датим на **цртежу 1,** затим једно парче тање тканине које греба да буде дуже за 1 сантиметар са сваке стране и једну траку чврстог платна чија је величина такође дата на цртежу 1. На један овако изрезани картон ставите танак слој вате и преко њега гканину коју сте претходно с доње стране намазали лепком и добро притисните да се лепак ухвати за вату **(црт. 2).** На други каргон немојте ништа лепити. Затим оба картона залепите на траку на растојању од 1 цм **(црт. 3).** Пошто је трака мало дужа крајеве посувратите и залепите са унутрашње стране. Ако код куће имате комад лепог шареног платна или цица корице мапе обложите њиме (димензије су дате на **цртежу 4).** Овај материјал мало засеците по ћошковима, пресавијте и залепите са унутрашње стране **(црт. 5).** Од самолепљивог тапета искројте правоугаоник истих димензија као и картон и једну траку дугачку 38 цм а широку око 5 цм. Уместо самолепљивог тапета може да послужи и тања тканина мало већих димензија чије ивице подврните и залепите **(црт. 6).** Траку залепите по средини унутрашње стране **(црт. 7)** а правоугаоник на гапацирани део мапе **(црт. 8).** Од тањег картона сеците правоугаоник и четири троугла као на **цртежу 9.** Троуглу исеците врх и пресавијте га по цртицама као на **цртежу 10.** На троугле залепите самолепљиви тапет или танко платно па их залепите по ивицама са доње стране на тањи картон са цртежа 9, а затим све то залепите на нетапацирану страну мапе **(црт. 11).** Да бисте мапу комплетирали убаците у њу још и парче упијача **(црт. 12).**





ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК



Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ГОЛУБОВИ ЗА НОВИНСКЕ АГЕНЦИЈЕ

Молим те да напишеш кад су основане прве новинске агенције.

**Љиљана Лабудовић,
Смедерево**

Сви читаоци новина свакодневно виде изнад појединих чланака да у загради пише Ројтер, АФП, Јунајтед-прес, ТАСС и сл. То су имена новинских агенција, установа којима је циљ да што брже прикупе, прегледају и среде најновије вести из целог света и да их одмах отпреме редакцијама листова, радија или телевизије.

Прву новинску агенцију основао је Шарл Луј Авас 1835. године у Паризу ујединивши неколико новинских дописништава. Краљ Луј Филип давао је овој агенцији велике суме новца, али је она и поред тога, око 1840. године, дошла у врло тежак финансијски положај. У том судбоносном часу за агенцију. Авас се досетио како да на јевтин начин прикупља нове вести. Наиме, он је организовао саобраћај голубова писмоноша између Лондона, Брисела и Париза, тако да је у париским вечерњим листовима објављивано оно што су штампали јутарњи листови у Лондону. Тако је Авас на неки начин дошао до монопола у целом свету за прибављање најновијих вести.

Године 1848, између Аваса и његових блиских сарадника дошло је до несугласица и расцепа. Међу првима га је оставио Бернард Волф који је 1849. основао у Берлину Волфов телеграфски биро. После је основан Ројтер у Лондону. Године 1859. Авас је склопио уговоре са својим бившим сарадницима о измени вести јер је било немогућно да једно предузеће у сопственој режији скупља вести из целог света. Први уговор Авас је склопио с Ројтером а касније и с Волфом. После тога и друге земље почеле су да оснивају новинске агенције.

Наша новинска агенција, ТАНЈУГ, основана је у Јајцу 5. новембра 1943. по замисли Моше Пијаде.

НАЈВЕЋИ КИП НА СВЕТУ

Занима ме где се налази највећи кип на свету и ко га је направио.

**Ана Миловановић,
Кос. Митровица**

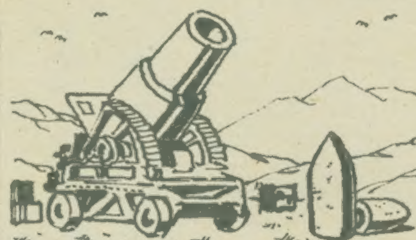
Највеће кипарско дело на свету, циновски Кип слободе у њујоршкој луци, направио је чувени вајар Фредерик Бартолди. Ову огромну скулптуру Бартолди је почео 1876. а завршио је, после danонoћног напорног рада, десет година касније. Славни француски инжењер Ајфел, творац чувене куле у Паризу која носи његово име, саградио је за Бартолдијеве потребе огромне скеле и унутрашњу гвоздену конструкцију кипа која ће бити у стању да пркоси олујама. У унутрашњости Кипа слободе налазе се разне просторије, као и степенице којима посетиоци могу да се пењу до главе статуе. Само на бакљу може да стане дванаест људи. Четрдесет и три степеника воде кроз главу до дијадеме. Просторије у глави закупила су разна добротворна удружења и у њима одржавају своје састанке.



Кип слободе је начињен од бакра. Једна од најтежих операција био је пренос кипа до брода и његово укрцавање. Оно је трајало три недеље, уз стално присуство огромне масе света. То је бис свечан испраћај споменика који је у знак пријатељства Француска поклонила Америци.

ГРЕШКА С ДЕБЕЛОМ БЕРТОМ

У Забавнику број 1173 приметио сам да се у рубрици „Чувај се Севастопоља" поткрала грешка. Наиме, објављено је да је топ „Дебела Берта" у првом светском рату бомбардовала Париз. Међутим, Париз је бомбардовао супердалекометни топ „Колос", касније назван „Париски топ", калибра 210 мм. Даљина гађања варирала је од 90 до 95 и око 115 км. Из њега је укупно испаљено 367 граната од којих је у Паризу погинуло 256 и рањено 620 људи. „Дебела Берта" је био мерзер од 420 мм и за време првог светског рата коришћена је у бомбардовању утврђења око Лијежа, Намира Модежа, Антверпена, Ковна, Но-



во-Георгијевска и Вердена, а у 1915. години, у време почетка Макензенове офанзиве против Србије, за бомбардовање Београда и Смедерева. Она није могла да бомбардује Париз јер је њен домет износио „само" 9300 м, што је мало за тако удаљени циљ.

Надам се да ћете моје примедбе прихватити добронамерно.

Поздравља вас редован читалац Забавника

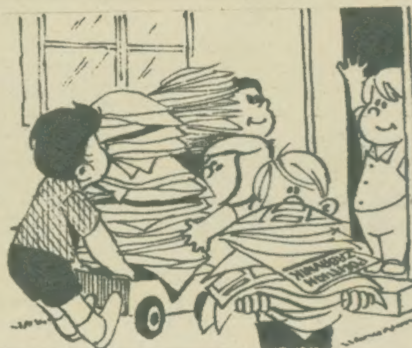
**Александар Карајинић,
Београд**

Кад смо прегледали податке о „Дебелој Берти", наведене у „Војној енциклопедији", уверили смо се да сте потпуно у праву. Захваљујемо вам што сте приметили грешку и на примедбама које сте упутили Редакцији.

ЗАБАВНИЦИ НА ПОКЛОН

Имам много старих Забавника и желим да их поклоним. Заинтересовани читаоци могу да се јаве на адресу:

**Иво Бонковић,
Браће Сантиниjа 29,
Сплит**



КУПУЈЕМ ЗАБАВНИКЕ

Молим све оне читаоце који имају наведене бројеве Забавника и желе да их продају да ми се јаве. Потребни су ми следећи бројеви: од 602 до 611 и од 615 до 621 из 1963. године, затим 629, 636, 639, 643 и 644 из 1964. године и 694 и бројеви од 714 до 719 из 1965. године. Такође ми недостају бројеви 815 из 1967. и 898 из 1969. године.

Молим све заинтересоване да се јаве на адресу:

**Велибор Цветковић,
Таковска 7,
11000 Београд**

ПРВИ ПАПИРНИ НОВАЦ

Занима ме кад се и где појавио први папирни новац.

**Миленко Јовановић,
Сремска Митровица**

Први папирни новац појавио се у Француској 1719. године, али није одмах био прихваћен. Тада је основана једна банка за издавање новчаница или банкнота. Међутим, први покушај са штампањем новчаница није успео јер свет није веровао у њихову вредност. Тек крајем 18. века, кад је француска влада почела сама да издаје новчанице и да гарантује за њих, људи су почели да верују у тај новац. После тога почеле су и друге државе да штампају новчанице од папира.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење загонетке: МОТОЦИКЛИСТА-ФАНТОМ

Мотоциклиста фантом је главни уредник „Депеше" Рене Васал. Он је, као и остали нападнути, тврдио да је нападач био одевен у кожу од главе до пете и да је имао рукавице на рукама. Међутим, он је у свом чланку приликом описивања напада на себе написао да су мотоциклисти побелели зглобови на шаци у којој је грчевито држао револвер.




WALT DISNEY
МИКИ


МИЋА ЋЕ ВЕЧЕРАТИ КОД СВОГ ДРУГАРА ФИЋЕ!


А ЈА ЋУ МАЛО ДА ДРЕМНЕМ... А ПОСЛЕ ЋУ ДА СПЕТЉАМ НЕШТО ЗА ВЕЧЕРУ...


ЗВРРР!
ИХ! ТЕК ШТО САМ СКЛОПИО ОЧИ!


МИКИ! ШТА КАЖЕШ НА БЕЛО ЋУРЕЋЕ МЕСО НА ЖАРУ?
ЈОШ ПИТАШ, МИНИ...


С МЛАДИМ КРОМПИРИЋИМА, САЛАТОМ...
МММ!
Distributed by King Features Syndicate


...ОД ЦЕЛЕРА И РАЖАНИМ ХЛЕБОМ...
МЉАЦ


Copyright © 1973
Walt Disney Productions
World Rights Reserved
НИ РЕЧИ ВИШЕ! ОДМАХ ДОЛАЗИМ!


БАШ ЈЕ МИНИ СРЦЕ ШТО МЕ ЈЕ ПОЗВАЛА!


СПРЕМНА САМ!
ШТА... АЛИ?! ?!?


ЗНАШ, МИЛО МИ ЈЕ ШТО НАМ СЕ УКУСИ СЛАЖУ...


ДВЕ ПОРЦИЈЕ ЋУРЕТИНЕ, МЛАДЕ КРОМПИРИЋЕ, САЛАТУ ОД ЦЕЛЕРА...
$ $ $ $